

Menighetsbladet

Helsing til Sauherad og Nes

NR. 7 • HØSTEN 2013 • 64. ÅRGANG

INNHOLD

Andakt	Side 442	Leselyst	Side 476
Visitas	444	Salmekveld	480
Tårnreparasjon	454	Sagavoll	492
Blåbærtur	457	Svein	496
Akutt plasser	462	Skole	504
Evju	465	Epleslang	508
Basar	471	Eplefest	511
Sigrid	472	Kubrom	518
Salme	474		

Kjære lesere

Fram til sommeren er det meningen at jeg skal være prest i 50 % stilling i Sauherad og 50 % i Bø. Det gleder jeg meg til. Er jo litt kjent her etter hvert. Og jeg gleder meg til fellesskap og lære dere bedre å kjenne.

Av Leif Raustøl

Akkurat dette med kunnskap vil jeg dele noen tanker med dere om to ord: **Kunnskap og kjennskap.**

Det er viktig med kunnskap om ulike ting. Og det er godt å være sammen og gi hverandre ny kunnskap og opplysning. Ikke minst historisk. Vi må vite om samfunnet vårt. Historieløshet er farlig. Da kan mye bli selvfølgelig og kanskje også likegyldig. God kunnskap om samfunnet vårt er viktig

Men det er viktig at vi i vårt forhold til andre ikke bare er opptatt av kunnskap om ting, men også lærere hverandre å kjenne som personer. Med kjennskap tenker jeg på et stort spekter av følelser. Kjennskap handler om nærhet. Kjennskap handler om å la seg berøre. Tørre å være åpen og nær i relasjoner.

De to ordene kunnskap og kjennskap er også viktige ord i troen vår. Kristen kunnskap er viktig. Bibelen gir oss mye kunnskap. Historien om hva Gud har gjort. Trosartikler, salmer etc. Noen hver bekymrer seg for at kristen kunnskap synes å forsvinne mer og merr i samfunnet. Å kjenne sin bibel, salmeskatt og dermed også hovedpunktene i den kristne tro gir et godt fundament i livet.

Men det andre ordet jeg nevnte er også viktig. Vi leser i Jesu yppersteprestlige bønn i Joh. evg. kap.17, vers3 :

«Og dette er det evige liv at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du har utsendt, Jesus Kristus»

Leif Raustøl er prest i Sauherad og Bø. Han bor i Lunde.

Kjennskap springer ut av fellesskap. Du kan være sammen med Jesus i gudstjeneste, møter, foreninger m.m. Samtale mellom mennesker. Da kommer Jesus og er midt imellom oss. Når Guds ånd gjør ordet levende kommer Jesus nær oss. Og i nattverden kommer han oss så nær at vi kan smake han gjennom brød og vin i nattverden.

Og i bønn kan vi samtale med ham, være stille og lytte hva han taler til oss: «Jeg har så lun en hytte Her i mitt stille sinn, Og aldri vil jeg bytte Bort himmelvennen min. Vi bor fortrolig sammen, Vi tanker veksler her, Til bønn han svarer amen, Jeg har min Jesus kjær. Sangboka nr.580

Bønn er at vi får lov å utøse alt som er i oss overfor Gud: «Men la alt som ligger

dere på hjertet, komme fram for Gud i bønn og påkallelse med takk».2 Fil. 4,6. Men ikke bare det. Det er godt å være stille og lytte hva han vil tale til oss «Bønnen er nøkkelen til Guds forråds-kammer», sier Luther.

Kjenner du Jesus? Troen binder deg til Jesus. Det er ikke først og fremst spørsmål om mye eller lite tro, men hvem du tror på. Tro er tillit. Tro er å ta imot. Tro er komme til Jesus. Troen gir deg vennskap og kjennskap med Herren Jesus Kristus og med Gud vår Far.

Soknerådet inviterer til høstens

Bibeltimer

Mange synes det er vanskelig å forstå Bibelen. Vi ønsker å tilby menigheten god bibelundervisning. Her forutsettes det ikke at du kan mye fra før. Det blir også lagt til rette for spørsmål og samtale etter undervisningen. Litt kaffe og enkel servering blir det også.

Tema denne høsten: **Skyld og skam**

Vi opplever at mange sliter med skyld og skam. Ikke sjelden er dette også relatert til Gud og tro. Hva sier egentlig Bibelen om emnet?

- Torsdag 17. oktober kl. 19.30 på Sunds bedehus ved Even Tengesdal
- Torsdag 14. november kl. 19.30 på Nes menighetshus ved Berit Bjørnerud

Bispevisitasen

3. – 8. september 2013

Bispevisitasen startet med kveldsbønn i Nes kyrkje tirsdag 3. september. Korgruppen ble ledet av Henrik Ødegaard, og biskop Stein deltok som liturg.

Prost Asgeir Sele (t.v) var prosjektleder for bispevisitasen. Her møter han og biskopen kirkestaben i Sauherad og Nes, på bildet representert ved kirkeverge Trond Magnus Haugen og kantor Sigrid Sendler.

Onsdagens Formiddagstreff på Nes menighetshus ble blant annet et flott møte mellom «lensmann og prest». Tidligere lensmann Kittil Prestholdt og biskop Stein hadde mye å snakke om.

På formiddagstreffet svarte biskop Stein på spørsmål fra de frammotte. Det kom spørsmål av mange forskjellige slag.

Rektor May Dybdalen ønsket biskopen velkommen til Sauherad barne- og ungdomsskole.

I følge biskopen var møte med elevene på ungdomsskolen et av visitasenes høydepunkt. Elevene hadde laget mange og sentrale spørsmål til biskopen. Mange av spørsmålene dreide seg om etiske spørsmål: homofili, abort, sex før ekteskapet og krigføring. Men det var også spørsmål om tro: kommer jeg til himmelen når jeg dør, og på en skala fra 0 til 10. hvor kristen er du? I biskopens svar var det mye snakk om menneskeverd og det å bekjempe fobier. Også på møtet med lærerne etter elevsamlinga ble det mye snakk om menneskeverd.

Også en biskop trenger mat! På Eøju ble han og hans følge servert rykende varm spa og steinovnsbakt brød. Både biskop og ordfører satt stor pris på menyen.

Onsdag ble avsluttet med et åpent møte i fjoset på Eøju. Hvordan kan kirken spille en viktig rolle i en verden som blir stadig mer sekulær og rotløs, og som av mange oppleves splittet og hektisk. Har troen relevans i vår tid?

Torsdag morgen hadde biskopen møte med ledelsen i Sauherad kommune. Her fikk han en presentasjon av kommunen og man samtalte om utfordringer både for kommune og kirke. Foran fra venstre: kirkefagsjef på bispedømmekontoret Arve Nilsen, biskop Stein og prost Asgeir Sele.

Bak: assisterende rådmann Mona Slaaen, ordfører Hans Sundsvålen, kirkeverge Trond Magnus Haugen og sokneprest Berit Bjørnerud.

Også Sauherad bygdeheim fikk besøk av biskopen. Andaktssamlinga ble ledet av diacon Ivar Solbu. Biskop Stein fortalte om seg selv og sin vei tro og til presteyrket.

Etter andakten på bygdeheimen delte Jorid Vale ut plommer til alle!

Rektor Kjersti Versto Roheim ønsket velkommen til Sagavoll folkehøgskole. Biskopen og hans følge spiste lunsj sammen med elever og lærere.

I spørretimen med biskopen ble det mye snakk om integrering av mennesker fra andre kulturer og tradisjoner. Det er et spørsmål biskopen har vært særlig opptatt av, blant annet som sokneprest i Farsund. – Alle de jeg har møtt har hatt noe å lære meg, og de har gjort livet mitt rikere. Jeg har fått møte mange sterke livshistorier, sa biskop Stein blant mye annet.

Også et bedriftsbesøk var lagt inn i visitasprogrammet. I disse innhøstingstider var det naturlig å legge det til Telefrukt. Her fikk biskopen en orientering om fruktproduksjonen i Sauherad, og da særlig om arbeidet på Telefrukt. - Dette året er trolig nærmere 30 % av kommersielt dyrkede epler i Norge dyrket her i distriktet, fortalte daglig leder Svein Børte på Telefrukt.

Fra venstre: prest Leif Raustøl, dag leder på Telefrukt Svein Børte, biskop Stein Reinertsen, prost Asgeir Sele, fruktprodusent og leder av Apple Aid Jan Olav Eilevstjønn, ordfører Hans Sundsvaen og sokneprest Berit Bjørnerud.

Jan Olav Eilevstjønn orienterte om Apple Aid, - Sauherads egen bistandsorganisasjon. Målet er å hjelpe fattige på landsbygda i Romania. – Dette er et arbeid det bare er å ta av seg hatten for, var biskopens umiddelbare kommentar.

Sauherad kommune inviterte biskopen og hans følge til et spennende måltid på Kafé Mama. Fra venstre: prost Asgeir Sele, ordfører Hans Sundsvålen, sokneprest Berit Bjørnerud, rådmann Hans Erik Utne, kirkeverge Trond Magnus Haugen, biskop Stein Reinertsen, og fra Kafé Mama: Sylvia Marina, Barlin Ahmed Hilowle og Naimo Mutqtar Ali

Torsdag ble avsluttet med konfirmantsamling på Nes menighetshus. Også konfirmantene hadde mange spørsmål til biskopen. Samlingen ble avsluttet med en stille og meditativ stund rundt tente lys og et krusifiks.

Visitagudstjenesten søndag 8. september hadde mye sang og flott musikk. Blant annet sang «minikantoriet» sammen med kantor Sigrid Sendler.

Biskop Stein prekte på gudstjenesten i Sauherad kirke.

Umiddelbart etter gudstjenesten holdt biskopen sitt visitasforedrag. Her orienterte han om forarbeidet og om sine opplevelser under selve visitasen. Til slutt listet han opp ti punkter som han så som særlige utfordringer for menigheten i Sauherad og Nes.

Visitasen ble avsluttet med kirkecaffe på Nes menighetshus. Her sang G17-bandet.

God mat og god prat!

Masse god mat. Og konfirmanter og biskoper fikk forsyne seg først.

Som et minne fra visitasdagene fikk biskopen med seg ei eplekasse full av smaker fra Sauherad: epler, plommer, eplemost, honning, egg, bakverk.....

*Mange ønsket å hilse biskopen før har reiste hjem til Kristiansand. Ordfører Hans Sundsva-
len satte ord på den takknemligheten mange følte overfor en biskop som ser og lytter.*

Arbeid med Nes kyrkje

I fjor sommar blei det oppdaga lekkasje frå tårnet i Nes kyrkje, og dei siste vekene har blikkenslagar *Bjørnar Skogmo* frå TeleBlikk på Notodden hatt Sauherads luftigaste jobb. 20 m over bakken har han bytta delar av kopparen på tårnet. Den kopparen som ligg der blei lagt midt på 50-talet, og Eivind Plassen frå Gunheim var ein av dei som la den. I følgje «vår» mann frå Notodden var det eit godt utført arbeid, men kopparen blir jo utsatt for store temperatursvingingar, og det kan nok ha forårsaka lekkasjen.

Når me fyrst hadde stillaset oppe igjen fekk meg også måla den delen av tårnet som me ikkje fekk måla i fjor – det vil si den vegg som vender mot aust, over kyrkjetaket. Alle som har hus veit at når ein fyrst byrjar så dreg den eine tingen den andre med seg. Så me fekk også Bjørnar til å skifte ei råtten lekte øvst på taket når han var så godt i gang.

Men det spørs om me ikkje må legge inn full vøling av taket på Nes kyrkje i langtidsbudsjettet vårt.

HVOR ER DETTE?

Rett svar på side 484

Sjelden har vi kommet over et så idyllisk sted som dette. Men hvor er det, og hva heter stedet?

NORSJØARKITEKTER SA

Strannavegen 460 3810 Gvarv tlf 3595 5600

post@norsjoarkitekter.no

www.norsjoarkitekter.no

Sivilarkitektene: Tor Helge Storkaas, Gunnhild Volden,
Olav H. Skjeldal, Ingrid Kvissel og Håvard Gjernes

Pjokkens blåbærtur

Av Grete Furuvald

*En dag så rusla vi av sted,
med nistesekk og spann.
Vesle pjokken skulle være med,
han var jo snart en liten mann.*

*Han syntes selv at han var stor,
for i januar var han blitt tre,
så han skulle passe godt på mor.
Hvis de møtte bjørn, skulle de få se.*

*Han er en liten optimist,
og tok ledelsen på stien,
skulle aldeles ikke være sist,
selv om det var bratt opp lien.*

*Det var litt langt å gå,
men pjokken gikk så trutt.
Vi andre måtte henge på.
Det var godt å komme fram til slutt.*

*Vi måtte ta en liten rast.
Det var godt med en hvilestund,
og det er vel ingen hast,
tenkte vel pjokken, og tok seg en blund.*

*Der sov han søtt blant lyng og blåbærris,
med sekken sin som pute.
Ingen vekket ham, naturligvis.
Det kan være godt å sove ute.*

*Han kalte det for blåbærpelledag.
Dagen hadde han bestemt,
at vi skulle være mange i lag,
hadde pjokken heller ikke glemt.*

*Han sov en time, sånn omtrent,
da våkna han litt ør og sur.
Hadde alle de store glemt
at han var med på blåbærtur.*

*En liten stund, så var han like blid.
Nå måtte han forte seg å pelle.
Snart blei det veldig lita tid,
for han måtte også telle.*

*En, to, tre, fore, fem.
Se så mange som jeg har!
Nå må alle sammen reise hjem,
For jeg skal lage syltetøy til far!*

KIWI mini
pris

KJØP KJAPT, KJØP TRYGT, KJØP BILLIG

KAASA MASKIN AS

Aut. maskinentreprenør
3810 Gvarv

Tlf. 35 95 51 18 - 94 28 13 73

 vitus|apotek

en friskere hverdag

3810 Gvarv
Telefon 35 95 54 34

Arne Næs as

3810 GVARV

Gulvsliping
Maling

Telefon 35 95 63 63
Mobil 901 89 119

BYGGMAKKER
Storkaas

BM Storkaas as, 3810 Gvarv, Tlf. (+47) 35 95 66 50, Fax (+47) 35 95 66 56

BM Storkaas as, avd. Bø, Lundevn. 29, 3800 Bø, Tlf. (+47) 35 06 07 00, Fax (+47) 35 06 07 07

Nyt et godt måltid hjemmelaget mat

ALT I UTLIVERING AV SELSKAPSMAT

Aarnes *Gunnars*
Kafeteria as *Selskapsmat*

3810 GVARV - TLF. 35 95 57 33

Helsing for
50 år siden

Prost Henrik Seip

kommer til Sauherad 2. og 3. november. Lørdag taler han på Sagavoll ved en diakoni-kveld. Allehelgens søndag holder han gudstjenesten i Sauherad kirke og søndag em. taler han ved en diakoni-tilstelning i Sauar skole. –

Prost Seip er en av vår kirkes mest markante skikkelser. Han er vidt kjent som en dyktig forkynner og utmerket foredragsholder. Tross at han går i sitt 84. år, er han fremdeles fullt vital. Vi gleder oss til besøket. Prost Seip har alltid godt å gi, og han gir så gjerne.

KOMMUNALE STIPEND til skoleungdom og studerande 1963-64

Søknadsfristen er sett til 15. desember 1963. Søknadsskjema får ein frå Sauherad skolekontor, Akkerhaugen.

Berre når det er særleg trong for det, kan det gjevast stipend til elevar som har gratis skoleskyss og ingen skolepengar.

**NORSJØ
SAG OG HØVLERI**

3810 Gvarv - Telefon 35 95 54 50

Trelast - Bygningsartikler

www.Fimex.no

Utstyr til frukt og bær dyrkere

olav@fimex.no

Telefon 957 07 000

Drosje

Drosje

Sauherad-Taxi

Telefon

97 10 60 00

Alt i restaurering
og nybygg

**Løvold
Bygg**

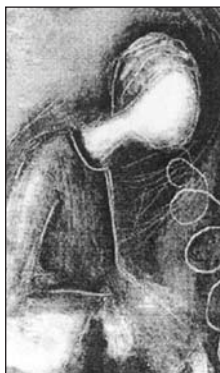

Sagatun - 3810 Gvarv

Telefon 35 95 56 35

Mobil 917 27 736

Fax 35 95 51 40

Tåler å høre ALT!

Sladrer ikke!

Ring 815 33 300

eller

skriv en SOS-melding via

www.kirkens-sos.no

Kirkens SOS

VI ER HER – ALLTID!

Søndag 20. oktober 2013

FESTDAG

Kl. 11.00: Festgudstjeneste

Prest Berit Bjørnerud, kantor Henrik Ødegaard, diakon Ivar Solbu. Offer til Konfirmantenes Solidaritetsaksjons prosjekt i Peetelikirka i Tallinn

Kl. 13.00 Middag for konfirmantjubilantene på Nes menighetshus

Kl. 15.00 Åpen fest på Nes menighetshus

Enkel presentasjon av 50 og 60 års-konfirmantene

Bløtkake og kaffe

Forestillingen *Fra tanke til dikt* med lyrikeren Oddmund Haugen og sangeren Cecilie Schilling.

Fri entre, kollekt.

Oddmund Haugen

Lyrikeren Oddmund Haugen er født i 1951. Han vokste opp i Vrålio- sen i Kviteseid kommune, men har siden 1972 bodd i Grenlandsområ- det. Han er utdannet lærer og har arbeidet i grunnskolen i en årrekke. Han har også vært tilsatt som pedagogisk veileder i Skien kommune. Han har et stort interessefelt, og har var aktiv på mange fronter, både innen kirke-, kultur- og idrettsliv.

Han debuterte som lyriker i 1975 med diktsamlinga *Doggdråpen*.

Senere er det kommet flere diktsamlinger på Ansgar Forlag og på Sam- båndet forlag. Om sitt eget forfatterskap sier han:

Natur og menneskenatur har alltid stått sentralt i diktinga mi. Årstidslyrikk er eit viktig stikkord for meg. Eg tykkjer det er utfordrande å skrive korte dikt i bunden form. Likar også å skriv meir tradisjonelle dikt i form av songtekstar. Eg skriv mykje av dikta mine i heimbygda. Svært mange av dikta mine er no tons sette.

Diktet *Doggdråpen* har fått melodi av Gunstein Draugedalen, og blir svært mye brukt – i mange forskjellige sammenhenger.

Cecilie Schilling

Sangeren Cecilie er utdannet ved Norges Musikkhøgskole Opera- høgskolen i Göteborg. Hun jobber som frilanssanger og gjør mange konserter og forestillinger. Hun har etterutdannet seg i pedagogikk og underviser i sang. Hun har blant annet vært lærer i sang på Skien vide- regående skole. Hun bor i Svelvik kommune i Vestfold

Hun var med i Teater Ibsens oppsetning *Dannelsesreisen*, og hadde oså en sentral rolle i den nyskrevne kammeroperaen *Benk med og utan hund* av Jon Rørmark og Ragnar Hovland. Hun har mottatt flere sti- pend og opptrådt i radio og fjernsyn ved flere anledninger.

Akutt plasser på Sauherad bygdeheim

Dette måtte være noe stort! Styrer på Sauherad bygdeheimen, eller enhetsleder Sauherad bygdeheim som det offisielt heter, Martin Ytreland, hadde byttet ut dongeri og t-skjorte med svart dress. Og slips! Det skjer nok ikke hvert år. Men altså nå. Et nytt tilbud på bygdeheimen skulle offisielt erklæres for åpnet. Med snorklipping og marsipankake. Ingen av de frammøtte var i tvil om at dette var stort.

Som en konsekvens av Samhandlingsreformen er det nå åpnet et tilbud om akutt-hjelp på Bygdeheimen. Det er et samarbeid mellom Bø og Sauherad kommuner og Sykehuset Telemark. Tilbudet har vært aktivt fra 16. september.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen er den største reformen inne helsestellet i Norge på lang tid. En gradvis innføring startet 1. januar 2012. Målet er at man i større grad skal forebygge i stedet for å måtte reparere, og at man skal komme med tidlig innsats i stedet for sen. Helsetjenestene skal, så langt det er mulig, flyttes nært der menneskene bor, - i kommunene, og man skal jobbe for at de ulike leddene i helsetjenesten skal jobbe bedre sammen. Penger overføres til kommunene slik at de blir bedre i stand til å gi et utvidet tilbud. Dette vil gi spesialisthelsetjenesten større mulighet til å fokusere på sine primæroppgaver. Man ønsker også en sterkere brukermedvirkning i utviklingen av helsetjenestene.

Den nye folkehelseloven gir kommunene større ansvar for forebygging og helsefremmende arbeid. Gjennom den nye loven er mange tidligere lover og forskrifter samlet i én lov der alle kommunens forpliktelser er samlet. Det gir også brukerne én klageinstans: Fylkesmannen. Loven forplikter kommer og

sykehus til samarbeid, og den gir klare regler for hvordan man skal måle kvalitet i helsevesenet. Pasienter og brukere skal få et tilbud som er enklere å forholde seg til og som skal henge bedre sammen.

Samhandlingsreformen forplikter kommunene til å opprette døgntilbud for pasienter med behov for akutt hjelp eller observasjon. Tilbudet skal være i funksjon fra 2015 og skal fullfinansieres av staten.

Samhandlingsreformen skal gjøre det enklere for befolkningen å få helsehjelp lokalt, derfor vil tilbudet fra kommunene bli bredere. Folk skal få hjelp til koordinering og oppfølging. Videre skal mennesker med kroniske lidelser få tettere oppfølging. Forebygging er svært sentralt, så det vil bli gitt tilbud til dem som ønsker hjelp til å legge om levevaner som kan føre til sykdom, for eksempel ved å endre kosthold, komme i gang med fysisk aktivitet eller stumpe røyken.

Øyeblikkelig hjelp

- Vi har gode erfaringer med å samarbeide med Bø kommune, sa kommunalsjef for helse, omsorg og velferd i Sauherad kommune: Cecilie Stangeby, da hun åpnet pressekonferansen i forbindelse med åpning av akutt plassene. – Tidligere har vi samarbeidet om sykehjemsplasser og forebyggende frisklivsarbeid. Nå

Ordfører Hans Sundsvalen i Sauherad foretok den offisielle snorklipping for å erklære akutt-plassene på Sauherad bygdeheim for åpnet. Ordfører Olav Kasland i Bø (bak Sundsvalen) og sykehusdirektør Toar Dahl kontrollerte at alt foregikk med kirurgisk presisjon.

gjelder det akutt-plasser, og da er også Sykehuset Telemark med i samarbeidet. Dette er et lovbestemt tilbud som alle kommuner må opprette, og det skal være et alternativt tilbud til innleggelse i spesialisthelsetjenesten. Vi er ei gruppe med representanter fra kommunene og sykehuset som har planlagt opplegget over tid, og vi er stolte over at vi kan åpne plassene. Opplegget koster ca. 2,2 millioner i året, og det er fullt ut finansiert av staten. For at kommunene skal komme i gnan har det i tillegg vært noen «lokkepengen».

- Jeg synes det er naturlig å løfte fram de ansatte på Sauherad bygdeheim. De har virkelig tatt utfordringen! De har skaffet nødvendig kompetanse og utstyr, og de har jobbet med å sikte gode rutiner, sa Stangeby.

Enhetsleder Martin Ytreland, han i dress og slips, informerte om at Sauherad bygdeheim har tre avdelinger med åtte plasser på hver avdeling. To av avdelingene er for langtidspleie, mens den siste er for korttidsopphold. – Vi er et forholdsvis nytt sykehjem med godt utstyr og dyktige medarbeidere. Ved at vi

Ordfører Hans Sundsvaen, Sykehusdirektør Ivar Dahl, sykehjemsstyrer Martin Ytreland og ordfører Olav Kasland på ett av akuttrommene.

nå åpner tre plasser for akutt-pleie kan vi gi innbyggerne i Bø og Sauherad et enda bedre tilbud i sitt eget nærmiljø. Mange av dem som vil være aktuelle for dette nye tilbudet kjenner vi fra før. Gjennom tilbudet her på bygdeheimen skal vi være med på å minske presset på sykehuset.

- Sauherad bygdeheim har fått økt kompetanse, økt bemanning og bedre utstyr ved denne ordningen. Nå vil det alltid være sykepleier på vakt for å betjene dette akutt-tilbudet. Dersom det ikke er pasienter på akutt-rommene vil sykepleieren gå inn i den øvrige pleien på bygdeheimen. Om natta har vi økt bemanningen med en hjelpepleier, slik at det alltid er en sykepleier og to hjelpepleiere på vakt. Når det gjelder lege så vil vi ha legevisitt hver virkedag. Det utstyret vi har fått tilført gjør at vi nå kan ta blodprøver og andre undersøkelser som man før måtte reise til sykehuset for å gjennomført. For å øke kompetansen har de ansatte vært på opptrening på Sykehuset Telemark.

- Dette er et tilbud i opp til 72 timer.

Det skal ikke være et alternativ til en ordinær sykehjemsplass, men et alternativ til innleggelse på sykehuset. Det er kun fastlege, legevakslege eller lege ved kommunal institusjon som kan legg inn pasient i dette tilbudet. De vi her tenker på er pasienter med kjent og avklart diagnose som opplever akutt forverring av tilstanden. Det kan for eksempel dreie seg om diabetes, kols eller hjertesvikt. Det kan også dreie seg om smertelindring etter operasjoner eller enkle brudd. Mennesker som er dehydrerte kan få væsketilførsel, sa Martin Ytreland.

- I dette samarbeidet er det to likeverdige parter, sa Ivar Dahl, direktør for sykehusene på Rjukan og Notodden. – Dette hjelper oss til å utnytte ressursene enda bedre, og pasientene får et mer helhetlig tilbud. Nå har vi ca. 20 slike akutt-plasser i Telemark, og det er sykehuset som godkjenner tilbudet, sa sykehusdirektøren.

- Vi er supermotivert! – sa mannen i mørk dress og slips.

-is-

**EVJU BYGDETUN
SAUHERAD**

– Me leitar på Evju bygdetun –

Kvinnelege politikarar i Sauherad

Grunnlovsbestemmelse av 11.juni 1913
§ 50. *Stemmeberettigede ere norske Borgere, Mænd og Kvinder, der have fyldt 25 Aar, og som have været bosatte i Landet i 5 Aar og opholde sig der.*

I dag, 100 år etter, får vi snart Erna Solberg som andre kvinnelege statsminister i Norge etter Gro Harlem Brundtland som historisk første kvinne. I Sauherad har vi enno ikkje hatt kvinneleg ordførar gjennom desse åra, men mange har engasjert seg politisk til beste for oss som bur her i bygda.

Det har ikkje vore lett å finne ut kven som var den første kvinna i kommunestyret her etter at kvinner fekk stemmerett i 1913. Det er mangelfulle protokollar frå møta.

Det første som til no er funne er referat frå Herredstyremøte 30.des 1955 på Norsjø Turistheim, der står Ingerid Ingebretsen som einaste kvinne mellom 20 menn. I referat frå Sauherad herredstyre den 22. juni 1956 møtte desse representantane: J. Ingebretsen, Torkil Sannes, Hans Aarnes, S.H. Sauar, Asbj. Hansen, Olav Slåen, O. Engebretsen, Oskar Kitilsen, Halvor Flåta.

Av varamennene møtte: Mathis Berge, *Ingerid Ingebretsen.*

Familien Ingebretsen under tuntreet på Roligheten.

Lars Roe, Olav Snippen, M. Heggen, Olav H. Kåsin.

Møtet ble styrt av ordfører Kittil E. Bergan - «erklæres for lovlig sammensatt.» «Ingerid Ingebretsen kom nå» står det så i referatet.

Ingerid Ingebretsen ble født i 1902, - før kvinner fekk stemmerett. Foreldra var lærer John Sigurdsson Jonsaas (1859 - 1906) og Ingeborg Sigurdsdotter (1873 - 1963) frå Nordigard Hem. Ingerid var midt i ein søskenflokk på 5 på Bortistugu Jongsås, og faren døde same året som minstebror Einar blei født. Mor Ingeborg blei heile 90 år og var truleg ein sterk kvinne, kanskje også eit førebilete for dottera som polititar i Sauherad. Ingerid blei gift med Johan Ingebretsen (f.1914) som var den fyrste kontorsjefen i Sauherad kommune. Dei fekk sønene Steinar f 1939 og Jon f 1941. Jon Ingebretsen har redigert boka «Heimbygdsminne - frå Sauherad» der far Johan har skrivne både historiske forteljingar om prestar og kyrkja i Sauherad og om utviklinga i kommunen frå 1945 - 1981.

Dette er interessant lesning for oss som lev her i dag. Kontorsjefen skriv; «Lat meg alt nå nevne budsjettet for Sauherad kommune for 1945/46 var på totalt kr. 698.000. Samle skatteinntekter var på snaue ein halv million.....Budsjettet for kommunen for 1981 er på 41 mill. Kom så og sei at ein ikkje har hatt utvikling. Aldri har det i Sauherad kommune skjedd så mykje over tilsvarande tidsbolc».

Museumstyrar Jorid Vale

Kontorsjef Johan Ingebretsen i «Gamlebrakka».

Slik ble vi verdensmestere i likestilling

- 1845: Enslige kvinner over 25 år får begrenset myndighet.
- 1854: Arveloven gir lik arverett for kvinner og menn med unntak for «betydelig Jordeiendom, Fabrik, handel eller deslige».
- 1858: Telefon og telegraf åpner som første offentlige etat for kvinner.
- 1864: Enslige kvinner over 25 år får full myndighet, dvs. som voksne menn.
- 1869: Lov om offentlige skoler åpner for at kvinner kan bli lærere i byskolene.
- 1907: En begrenset stemmerett for kvinner innføres. 18 000 norske kvinner skriver under på en kampanje i anledning Stortingets behandling av spørsmålet om kvinners stemmerett ved stortingsvalg.
- 1911: Anna Rogstad møtte som første kvinnelige representant på Stortinget for Frisinnede Venstre.
- 1913: Norske kvinner fikk stemmerett på lik linje med menn, 27 år etter at det første grunnlovsforslaget ble fremmet.
- 1927: Ny ekteskapslov sidestiller kvinners innsats i hjemmet med mannens lønnsarbeid. Anses som radikalt.
- 1927: Reklameforbudet mot prevensjonsmidler oppheves. Abort forble kontroversielt.
- 1948: FNs menneskerettigheter slår fast prinsippet om like rettigheter for menn og kvinner. Oppfølgingen tok imidlertid tid i Norge.
- 1959: Stortinget vedtar den internasjonale arbeiderorganisasjonens konvensjon om lik lønn for arbeid av lik verdi. Vedtaket fikk få og små konsekvenser. Kjønnsforskjellene knyttet til lønn ble ikke løst. Likelønnsdebatten pågår fremdeles.
- 1971: Kvinneopprør og kvinnekupp. Den nye kvinnebevegelsen krevde rett til økonomisk og seksuell selvstendighet. Kjempet blant annet for flere barnehager og fri abort. Kvinner fikk for første gang flertall i kommunestyrene i Oslo, Asker og Trondheim etter det politiske «kvinnekuppet».
- 1978: Abortloven og likestillingsloven vedtas, begge svært kontroversielle. Kvinnen, ikke legene, kunne nå velge abort. Likestillingsloven slo fast at kvinner og menn ikke skal diskrimineres i utdanning og arbeidsliv og ga mulighet til særbehandling av et underrepresentert kjønn.
- 1983: Kvinner får delta i NM i maraton. Grete Waitz vinner. Da har hun flere verdensmesterskap og en lang rekke seire i både New York og London. Året etter reises statuen av henne utenfor Bislett stadion.
- 1986: Gros kvinneregjering. 8 av 18 statsråder er kvinner. Vekker oppsikt nasjonalt og internasjonalt.
- 1987: Mors fødselspermisjon forlenges fra 18 til 42 uker.
- 1993: Pappapermisjon. Før 1992 tok færre enn tusen fedre ut perm i forbindelse med fødsel, i 2011 gjorde over 40 000 menn det samme. Fremdeles brennaktuelt politisk. Partnerskapsloven.
- 2003: Kjønnskvotering til ASA-styrer vedtatt.
- 2009: Kvoteringsreformen fra 2003 utvidet til kommunale selskaper og samvirkebedrifter. Krav til minst 40 % av hvert kjønn i styret. Kvotering i næringslivet var en norsk reform og vakte stor interesse internasjonalt. Flere land har vedtatt lignende reformer.
- 2009: Lovfestet rett til barnehager. Offentlig utbygging av barnehager ble et viktig premiss for høye norske fødselstall og høy andel yrkesaktive mødre. Felles ekteskapslov for hetero- og homofile.

Kilde: Fra boken

Norsk likestillingshistorie 1814 - 2013

En keltisk bordbønn:

Herre!

Velsign vårt måltid og våre vennskap.

*La maten gi oss nye krefter til slitne kropper
og godt håp til bekymrede sinn.*

*La vinen gi oss hvile og glad latter
og varme våre kalde hjerter.*

*Og la oss med styrket kropp
og varmet hjerte*

forkynne din kjærlighet på jorda.

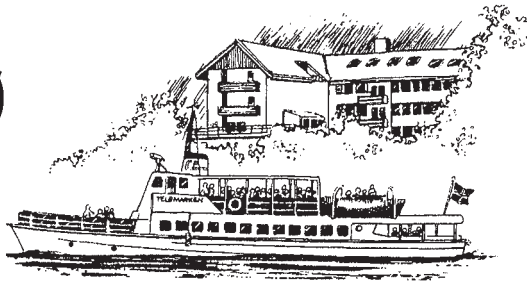
Amen.

*Når noe skal skje, når du har en anledning, – eller når du bare vil
ha god mat i hyggelige omgivelser:*

Da er du alltid velkommen til

Norsjø Hotell!

– kanskje kombinert med en tur med M/S «Telemarken» –

3812 Akkerhaugen - Telefon 35 95 50 00 - Telefaks 35 95 50 01

VELKOMMEN TIL 4-ÅRSKLUBB!

Mat, fortelling, forming og mer!

NES MENIGHETSHUS PÅ GVARV

Fire torsdager i november 2013:

7. og 14. og 21. og 28. november

Kjære 4- åring (du som er født i 2009)!

Vi har lyst til

- å bli bedre kjent med deg
- at du skal få lære noen fine sanger
- at du skal bli kjent med noen fine fortellinger

Enkelt program:

16.30 - 17.00: Enkel middag for barn og foresatt

17.00 – 17.45: 4-årsklubb med aktiviteter og fortelling på "loftet" (mens de voksne kan få kaffe i lillesalen)

17.45 – 18.00: Felles avslutning for barn og foresatte

Påmeldingsfrist: Mandag 4. november til lvar på kirkekontoret

Tlf. 35 95 70 82 eller 93 28 52 02

e-post: diakon@sauherad.kyrkja.no

Klubbpenger: kr. 100,-

Har du noen spørsmål, ta kontakt med kirkekontoret.

Vi håper å se deg!

Hilsen Sauherad og Nes sokn

4-årsboka

Alle barn som er født i 2009 ønske velkommen til
Nes kyrkje søndag 1. desember 2013 kl. 11.00

Kjernehuset, Gvarv, onsdag 23. oktober 2013 klokka 19.00

Ottar Grepstad vitjar Midt-Telemark i anledning språkåret

Grepstad har lenge vore ein av landets mest markante nynorskbrukarar. Han blei tildelt Norsk språkpris 1999. Han er no aktuell med ny biografi om 200-åringen Ivar Aasen.

Sal av mat. Gratis inngang.

Velkommen!

GRENLAND FAMILIEKONTOR

Schweigaardsgt. 11, 3717 Skien.

Åpningstid: kl. 08.00–15.00, mandag–fredag.

Telefonvakt kl. 10.00–14.00 (onsdag 10.00–11.30).

Tlf: 35 50 58 70.

E-post: grenland.familiekontor@bufetat.no

Hjemmeside: www.familieliv.no

FAMILIEKONTORET I ØVRE TELEMARK

Garverivegen 12, 3850 Kviteseid.

Kontor i Kviteseid, Rjukan og Bø.

Timebestilling skjer til kontoret i Kviteseid hver dag mellom kl. 08.00–15.00

Tlf. 35 06 88 50.

E-post: familiekontoret.ovre.telemark@bufetat.no

Hjemmeside: www.vestfam.no

Torsdag 7. november 2013 kl. 19.00 på Nes menighetshus

Misjonsbasar

Det har blitt en tradisjon: Sauherad og Nes sokneråds misjonsutvalg arrangerer misjonsbasar på Nes menighetshus i november. Det er en av måtene det samles inn penger til menighetens misjonsprosjekt: Mushuk Kawsay-skolen i Tambo i Ecuador. Det er en skole som gir barn undervisning både på spansk, engelsk og kichwa. Kichwa er det lokal indianerspråket i denne delen av Andesfjella.

På misjonsbasaren blir det andakt ved Berit Bjørnerud og sang av Gunnar Klingberg. Selvfølgelig blir det åresalg med masse fine gevinster. Det loves god mat, både rundstykker og eplekake står på menyen!

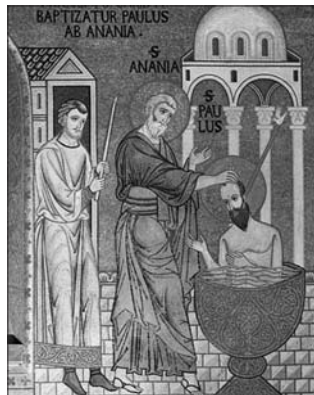
Hovedprogramposten blir Olaf Baaslands kåseri:
I Paulus fotspor.

Olaf Baasland

Olaf Baasland feiret nettopp sin 75-årsdag med en ferietur til Moseldalen i Tyskland. Han er opprinnelig fra Omlid i Aust-Agder, men bor og har bodd i mange år i Siljan. Han er utdannet lærer, og har hatt forskjellige arbeidsoppgaver innen skoleverket i Siljan. Som pensjonist har han ledet flere turer for Utdanningsforbundets seniorgruppe i Grenland. Han har også hatt mange oppgaver i menighetsarbeidet i Siljan.

I Paulus fotspor

- Jeg har alltid vært interessert i historie og da særlig i kirkehistorie. Gjennom menighetsarbeidet jeg har vært med i har jeg blitt nysgjerrig på «røttene». Paulus, hedningens apostel, er en spennende mann. I mitt kåseri vil jeg først snakke litt om hvem Paulus var og hvilke reiser han foretok. Jeg vil fortelle om hvilke menigheter han grunnlag, og hvordan ha fulgte sopp disse menighetene. Jeg vil også komme innom de sju sendemenighetene som Johannes Åpenbaring nevner, og som Johannes sendte brev til. Jeg skal vise bilder fra en tur jeg ledet våren 2013 i regi av Utdanningsforbundet. Den turen gikk til Lille-Asia der Paulus dannet flere menigheter. På denne turen var det tjue deltakere, blant annet to fra Sauherad, sier Olaf Baasland til Helsing.

Paulus døpes av Ananias. En mosaikk fra Cappella Palatina i Palermo på Sicilia. I koret i Nes kyrkje er det et svært likt bilde, trolig malt ca år 1250.

Gunnar Klingberg synger på misjonsbasaren.

Sigrid Sendler har sluttet

Sigrid Sendler har sluttet som kantor i Sauherad og Nes. 1. oktober startet hun i ny stilling som organist i en katolsk menighet i nærheten av Köln i Tyskland. Søndag 29. september var det avskjed med Sigrid, med gudstjeneste, takketaler og kirkekaffe med eplekake med krem!

Tom Arne Møllerbråten overrakte en litografi laget av Olav Bjørgum til Sigrid Sendler for hennes innsats som kantor i Sauherad og Nes gjennom ett og et halvt år.

Tom Arne Møllerbråten, leder av Sauherad og Nes sokneråd, takket Sigrid for innsatsen. Han la vekt på hennes seriøsitet, at hun har jobbet mye, og at hun har vært villig til å lære mye nytt. Særlig dro han fram hennes arbeid med «Minikantoriet». – Det jeg kommer til å huske aller best er de flotte postludiene

du spile på festgudstjenesten under bispevisitasen, sa Tom Arne, - det var flott musikk!

Berit Bjørnerud takket på vegne av den kirkelige staben. – Jeg har sett at det særlig er to ting som har motivert deg i ditt arbeid: kjærligheten til Kristus og kjærligheten til musikken. Du har vært

Berit Bjørnerud ville særlig huske Sigrid Sendlers mange flotte improvisasjoner på orgelet.

flink til å slippe mange til. Det har vært magiske øyeblikk når du har latt de små barna i «Minikantoriet» være involvert i spillet ditt. Sittende på orgelkrakken har de fått være med å registrere orgelet. Vi kommer nok særlig til å huske dine mange flotte improvisasjoner på orgelet.

Astrid Holtskog takket på vegne av Sauherad og Nes kantori. - Sammen har vi gjort mange spennende erfaringer, sa hun.

Sigrid Sendler takket for gode ord og fine gaver. - Når jeg nå reier er det ett øye som smiler og ett som gråter!

-is-

- Vi har gjort mange spennende erfaringer sammen, sa Astrid Holtskog på vegne av Sauherad og Nes kantori.

TAKSERING

Tenker du på salg, kjøp eller refinansiering av eiendom?

Kontakt oss for en seriøs og rask levering.

Type eiendommer: Bolig, fritid, forretning, landbruk og tomter.

Aarnes
Bygg og Takst

NITO Takst
- tryggere bolighandel

Kontor: 35 95 65 00 • Mobil 907 84 247 • E-post: oddvard@byggogtakst.no • Hjemmeside: www.byggogtakst.no

Min salme

Valgt av Bjørn Otto Halden

Vår Gud han er så fast en borg

Tekst: Martin Luther (1483 – 1546)

Översettelse: Magnus Brostrup Landstad (1802 – 1880)

Melodi: Martin Luther

Det er vanskelig å velge salme. Det finnes så mange gode. Men når jeg må velge én så må det bli *Vår Gud han er så fast en borg*. Den har gitt hjelp og trøst i mange av livets situasjoner.

Vi måtte lære denne salmen av Martin Luther på skolen. Da skjønte vi ikke så mye av teksten, det kom etter hvert. Kanskje er det slik at alt ikke trenger å bli forstått med en gang, det kan modnes fram. Det er vel det som heter å vokse i alder og visdom.

Jeg savner den teksten som sto i Landstads reviderte salmebok. Der-

Bjørn Otto Halden (68) er pensjonist og bor på Gvarv.

Martin Luther

for har jeg bedt om at det er denne utgaven som trykkes her i Helsing. Kanskje har det mest med vane å gjøre. Det var den teksten vi måtte lære.

Salmen er skrevet i en svært vanskelig tid for Martin Luther. Han var bannlyst og forfulgt. Likevel er det en seierssalme full av lovsang. Ondskapen, - djevelen med alle sine gjerninger og alt sitt vesen -, blir tatt på alvor. Men Jesus har vunnet over

djevelen. Han vil gå foran oss i livet, og være med oss alle dager. Uansett hva som skjer: Guds rike vi beholder.

I salmen setter Martin Luther motsetninger opp mot hverandre:

ondskap og godhet, livet og døden, seier og tap, frykt og trygghet. På den måten gjør han alternativene klare. Men han viser også hva som er seierens vei: den som går med Jesus Kristus går trygt.

Vår Gud han er så fast en
borg, Han er vårt skjold og ver - ge, Han
hjel - per oss av nød og sorg Og vet oss
vel å ber - ge. Vår gam - le fien - de
hård Til strid i - mot oss står, Stor
makt og ar - ge list Han bru - ker mot oss
visst, På jord er ei hans li - ke

2. Vår egen makt er intet verd, Vi var hel snart nedhugne; Men en går frem i denne ferd, For ham må all ting bugne. Vil du hans navn få visst? Han heter Jesus Krist, Den hovding for Guds hær. I ham kun frelse er, Han marken skal beholde.

3. Om verden full av djevler var Som vilde oss opsluke, Vi frykter ei, vi med oss har Den som Guds sverd kan bruke. Er verdens fyrste vred Og vil oss støte ned, Han ingen ting formår Fordi alt dømt han går, Et Guds ord kan ham binde.

4. Det ord de skal vel lade stå Og utakk dertil have; Ti Gud han selv vil med oss gå Alt med sin Ånd og gave. Og tok de enn vårt liv, Gods, ære, barn og viv, La fare hen, la gå! De kan ei mere få, Guds rike vi beholder.

Stor leselyst!

Det var 27 deltakere på sommerens Lese-lystkampanje på Sauherad folkebibliotek, 21 jenter og 6 gutter. Til sammen leste deltakerne, som kom fra 2. til 10. klasse, 279 bøker. Guttene leste 84 bøker og jentene 195. Bøkene som ble lest var romaner (70), faktabøker (36), barne- og ungdomsbøker (90) og småbarnsbøker (83).

Torsdag 26. september fikk alle «lesehestene» sin velfortjente belønning. Alle fikk diplom, de som leste flest bøker fikk premie, og så ble det trukket en del bøker blant deltakerne. Her hadde alle like store sjanser.

På samlinga på Sauherad folkebibliotek leste Ingrid Sønstebø Kaasa og Inkiri Abrahamson frå årets nye barne- og ungdomsbøker.

Inkiri Abrahamsson, som har skostørrelse 38, vant del-finalen i NM i Poesi Slam under årets Kart-festival. Inkiri var tilbake på Gvarv for å lese fra noen av høstens nye bøker for barn og unge.

Kultursjef Hilda Sørum (t.v.) og biblioteksjef Kari Mala delte ut premiene til de leselystne. – Det er flott med en slik lesekampanje, sa kultursjef Hilda, - kanskje burde vi arrangere en slik kampanje også for voksne!

Iselin Sørensen Graarud var en av de heldige vinnerne, - og gode leserne.

«Hydrolina» som blei kontaktbandet til Gaustatoppen

Korleis ei barndomsoppleving med ei kraftline kunne bli det kontaktskapande «bandet» til Gaustatoppen.

Av Jon Ingebretsen

Den gamle kraftlina, også kalla «Hydrolina», mellom Rjukan og Porsgrunn, som hadde til oppgåve å transportere straum frå kraftproduksjonen i Vestfjorddalen til Norsk Hydro sine industribedrifter på Herøya, hadde eg eit heilt spesielt forhold til under oppveksten min i Sauherad. Men korleis i all verda kunne ein relativt naturinteressert gutonge ha eit spesielt interesseforhold til ei heilt vanleg kraftline med nummererte metallmaster på rekke og rad og med straumkablær gjennom lufta. Denne kraftlina gjekk mellom anna forbi Svineroi, Langefonnstulen, Stavsro og Heddersvatn som ligg rett austom Gaustatoppen. Vidare gjekk lina over ved Ingebjørgnutane og fram Råen til Råenden. På denne strekninga er ho riven ned og rydda bort nå, helst av estetiske og kanskje også av tekniske og funksjonelle omsyn.

Lina gjeng vidare ut Tuddalsdalen, forbi Sauland, og over skogåsane til Resjem, over Roemheia, forbi Klybbestul og Sud-Nybu. Litt sud for Nybu sto den såkalla «Hydrohytta», anleggsbrakke under linebygginga og seinare lager- og innkvarteringsshytte. Vidare gjeng lina ut Nybu- og Heståsliane, og Bakholliene på vestsida av Bekkedalen. Så kryssar ho riksvegen i Sauardalen og deretter Sauarelva, før ho gjeng opp ved Dalsvatn og ut ved Valebø til Skien og vidare til Porsgrunn.

Kraftlina gjekk med andre ord ikkje

langt frå garden Rolegheta, der eg vaks opp, og like ved det gamle skulehuset i Sauardalen, der eg gjekk mine fyrste skuleår.

Oppsynsmann for kraftlina, Eivind Øvrebø i Sauherad, fortalde stundom kánn gutungar om denne lina, og serleg kor tøft det var å vera kraftline med master og kablar i dei barske verforholda over Råen og tett under Gaustatoppen. Her var det ofte kabel-, isolator- og mastebrot, noko som førte til bygging av ei parallell avlastingsline på den mest utsatte strekninga her.

Gutedraumen om å følge denne lina heile vegen frå skulehuset i Sauardalen og like til det barske, verharde og spennande «eventyrlandet» ved Gaustatoppen vaks seg stor og stadig sterkare i eit eventyrlystent barnesinn. Men draumen blei alltid for krevjande å realisere den gongen. I ettertid er det rart å tenkje på at dette var den fyrste spira til interessa og dragninga mot Gaustatoppen. Og spira vaks seg sterk og stor, og ikkje mange ára etterpå blei draumen verkeleggjørt for fyrste gong.

- Det er underleg å tenkje på korleis ei kraftline som eit samanhengande nett frå mi kjære heimbygd og like til Gaustaområdet skulle bli det bandet som opp gjennom ára har knytt meg så sterkt til nettopp Gaustatoppen.....

Pyrografier i Gulden Kunstverk

FERDINAND WYLLER, separatutstilling "Ikke av denne verden",
PYROGRAFIER og skulptur

Billedhugger Ferdinand Wyller fra Akkerhaugen i Telemark brenner for sin gjerning. Med en propanflamme og sandpapir som redskap, arbeider han fra det forkullede mørke og pusser frem motivet og lyset.

Velkommen til åpningen torsdag kveld 17. oktober kl 19.00

Flammeperformance ved sjonglør Tobias Engkvist.
Cellospill ved Ferdinand Wyller
Forfriskninger - Kafé

EEK TRANSPORT AS

HJUKSEBØ - 3683 NOTODDEN - TLF: 35 95 90 90

www.eektransport.no

**Kranbiler
m/37 og 47 tm.
m/vinsj og jibb
28 m rekkevidde**

KONTAKT OSS PÅ TLF. 0 35 95

E-post: bestilling@eektransport.no • www.eektransport.no

Nes kyrkje søndag 10. november 2013 kl. 19.00

SALMEKVELD

Vi markerer at det i disse dager kommer en ny salmebok. Det er en kirkelig, kulturell og nasjonal begivenhet.

På salmekvelden skal vi synge salmer som omhandler ett kirkeårs avslutning og ett ny kirkeårs oppstart. Og så vi vi forsiktig nærme oss jula.

Sangen blir ledet av ei gruppe fra **Sauherad og Nes kantori** under ledelse av **Henrik Ødegaard**.

Det blir også to korte innlegg:

Svein Orstad: Hva er en salme?

Ivar Solbu: Salmer som prekeninspirasjon.

Bokhandelen Akademika i Bø selger salmebøker.

Hjertelig velkommen!

Midt i hardest vinter

Engelsk kyrkjesong har ei uendeleg mengd av Christmas Carols, den eine vakrare enn den andre. Midt i hardest vinter er ein som Svein Ellingsen har gjeve ei ven norsk form.

In the bleak midwinter er skrive av Christina Rossetti (1830-94). Ho var yngste dotter av Gabriele Rossetti, som kom til England som politisk flyktning frå Italia. Eldste bror til Christina, målarer Dante Gabriel Rossetti, var ein av stiftarane av den såkalla pre-rafaelittiske brorskapen, som er viktig i den engelske kunsthistoria.

Han brukte Christina som modell for Maria som får budskapet om å verta mor:
Ecce Ancilla Domini.

To særtrekk er det verd å merka seg i denne teksten. For det første skriv Christina Rossetti juleforteljninga inn i eit nordisk vinterlandskap. Det andre særtrekket er gåvene, eit gammalt motiv i julesongane. Vi høyrer om dei vise frå aust, som kjem med kostelege gåver. Og Alf Prøysen meiner i si Julekveldsvisе å kunna fortelja at «gjetergutta der omkring» hadde med seg små lam-onger, som guten i alle fall «sku få sjå». Men «hva kan jeg vel bringe?» spør Christina Rossetti. Og svaret er «mitt hjerte».

Melodien er av Gustav Theodore Holst (1874-1934), engelsk komponist med svenske aner. Han er mest kjend for det store orkesterverket The Planets (1916).

55

T Christina Rossetti omkr 1870
O Svein Ellingsen 1986
M Gustav Theodore Holst 1906

Midt i hår-dest vin - ter skjed-de det en gang:
Som i jern lå jor - den un - der vin - dens sang,
sne - en la et tep - pe o - ver is - kald jord,
midt i hår-dest vin - ter ble Ma - ri - a mor.

2 Han som skulle fødes,
var Guds egen Sønn.
Hvor var husrom? Ingen
hørte Josefs bønn.
Men en stall ble åpnet
for de to til sist,
og Maria fødte
Jesus Krist.

3 Engler og kjeruber,
kledd i himmelsk drakt,
kunne ha vært samlet
rundt ham og holdt vakt.
Men ved krybben ser vi
ingen engleher.
Josef og Maria
kneler der.

4 Hva kan jeg vel bringe
med meg inn til ham?
Hvis jeg var en hyrde,
gav jeg ham et lam,
hvis jeg var en konge,
gav jeg gull. Men nå?
Hva har jeg? Mitt hjerte
skal han få.

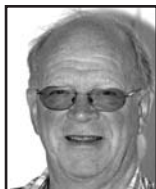
O © Svein Ellingsen. Trykt med tillatelse

Berit Bjørnerud

Kjetil Nyhus

Anders Høibø

Leif Raustøl

DEN NORSKE KYRKJA

Sauherad og Nes sokn

Kirkekontoret - Idunsvoll 3 - 3812 Akkerhaugen
post@sauherad.kyrkja.no • www.helsing.no

Kyrkjeverge Trond Magnus Haugen, tlf. 35 95 70 80 / 93 85 55 04
E-post: kyrkjeverje@sauherad.kyrkja.no

Sokneprest Berit Bjørnerud tlf. 35 95 70 81 / 97 67 46 60
E-post: sokneprest@sauherad.kyrkja.no

Prest Leif Raustøl, tlf 35 95 70 84 / 46 63 45 48
E-post: l-rausto@online.no

Diakon Ivar Solbu, tlf. 35 95 70 82 / 93 28 52 02
E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no

Kyrkjetenar Kjetil Nyhus, tlf. 95 17 49 38
E-post: knyhus@online.no

Kyrkjetenar Anders Høibø, tlf 90 94 07 28
E-post: t-hoei@online.no

Sauherad og Nes sokneråd:
Leder Tom Arne Møllerbråten, tlf 91 57 11 57
E-post: tamollerbraten@hotmail.com

Ivar Solbu

Tom Møllerbråten

Trond M. Haugen

Slektens gang

Vigde

31. august: Marita Lauritzen og Vebjørn Bakaas
31. august: Heidi Synnøve Frisvold og Kurt Roger Nøstvik

Døde

18. august: Ove Boye Lauritzen f. 1922
30. august: Anne Dale Haukvik f. 1928
13. september: Anne Grethe Aasland Bjervamoen f. 1948
27. september: Gudmund Plassen f. 1929
29. september: Aud Gunn Vestgården f. 1950

Helsing til Sauherad og Nes

Menighetsblad utgitt av Sauherad og Nes sokneråd.

E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no

Redaktør: Soknediakon Ivar Solbu.

Kirkekontoret - 3812 Akkerhaugen - Telefon 35 95 70 82 / 93 28 52 02

Bankgiro: 2675 51 18949

<http://www.helsing.no>

Caspersens Trykkeri AS, Vikersund.

fra bygdene våre

Neste nummer av Helsing

kommer ut ca. 10. desember. Stoff må være levert til redaksjonen innen 25. november. (Første utgave av Helsing i 2014 kommer ca. 1. februar)

Stoff kan sendes til:

Helsing v/Kirkekontoret
Idunsvoll 3, 3812 Akkerhaugen
eller på e-post:
diakon@sauherad.kommune.no

LOPPEMARKED

Hjuksebø Husflidslag

arrangerer loppemarked

Lørdag 19. oktober og søndag

20. oktober 2013.

Lørdag åpent kl. 10.00 – 16.00

Søndag åpent kl. 12.00 – 16.00

Salg av pølser, vafler,
kaffe og brus.

Mange fine lopper!

Alle er velkomne!

Hvor er dette:

Bilde på side 456

Bildet er fra **Tveit** (gnr. 9, bnr 20). Stedet ligger i nordenden av Dalsvatn.

SANGKVELDENE PÅ SUNDS BEDEHUS

**Fredag 1. november 2013
kl. 19.00**

* Andakt

* Mye sang og musikk

* Kaffe og kaker

*Evangelievennene og Sunds
Normisjon ønsker alle hjerte-
lig velkommen!*

FORMIDDAGSTREFFENE PÅ NES MENIGHETSHUS

Høsten 2013

Tirsdag 22. oktober kl. 11.00:

Andakt ved **Ivar Solbu**. **Johannes Sand** forteller og viser bilder fra Nepal.

Tirsdag 12. november kl. 11.00:

Andakt ved **Ivar Solbu**. **Eilev Erikstein** forteller om pilegrimstradisjoner og erfaringer i Vest-Telemark.

Tirsdag 26. november kl. 11.00:

Andakt ved **Berit Bjørnerud**. Rektor **Kjersti Versto Roheim** forteller om Sagavoll folkehøgskole gjennom 120 år.

Tirsdag 10. desember kl. 11.00:

Andakt ved **Leif Raustøl**. Førjulsconsert ved **musikklinja** på Sagavoll folkehøgskole. Loddsalg.

På alle Formiddagstreffe er det god servering, og god tid til å prate med hverandre. Noen ganger er det loddsalg, andre ganger kollekt.

Behov for skyss kan ringes til Nes menighetshus (tlf. 35 95 52 34) fra kl. 10.00 på treffdagen.

Velkommen!

HEI JENTER I ALLE ALDRE!

Trimmen på Gvarv har startet opp mandag
2. september kl. 20 på Gvarv Samfunnshus!

Det er fortsatt muligheter for å bli med!

Vel møtt til en hyggelig time med musikk og bevegelse!

Hilsen Inger-Lise og Linda Renate

Kjapp fotballgruppe

Sommerlotteri 2013

Trekning 2. september av Tore Rugaas og Gunn Vogsland.

Trekning bevitnes: Kjapp fotballgruppe.

1. gevinst, kr 3.000 - Anne Tveiten.
2. gevinst, kr 2.000 - Olaug Sisjord.
3. gevinst, kr 1.000 - Astri Flåtin.
4. gevinst, kr 1.000 - Geir Kaasa.
5. gevinst, kr 1.000 - Inger Helene Hauge.
6. gevinst, kr 1.000 - Anders Valen.
7. gevinst, kr 1.000 - Unni Tveiten.

BUNADSKURS PÅ EVJU

Kurs i montering av herrebunad frå Aust-Telemark startar på Evju Bygdetun måndag 28. oktober kl. 18.00

Meir informasjon og påmelding
til tlf. 35 95 61 72 / 40 41 80 45 / 35 94 73 59 / 91 89 55 33

Lysstøyping – Hørte Dampfarveri

Kjell Hellstrøm holder kurs i lysstøyping

fredag 1. og lørdag 2. november.

Kursavg. kr. 300,- pluss materiell.

Påmelding/forespørsel: Tlf. 95 09 25 70 / 95 28 75 69

Nordagutu Vel arrangerer

Bygdekveld lørdag 16. november kl.19.00 for alle fra 0 til 100

Lokale aktørar som Torunn Rugås, Britt Eva Pettersen, Anita Haugedal m.fl., Quiz.

Inngang kr. 100,- og i billettprisen inngår kaffe og kaker.

Mineralvann og pølser kan kjøpes.

Me håpar mange finn vegen til Sambruksanlegget denne kvelden!

Årets **Juleverksted** blir **søndag 24. november kl. 13:00**

Vil også minne om at vellet har fast møtedag siste onsdag hver måned på Sambruksanlegget

PROGRAM

LØRDAG

11.00 12.00 Registrering
12.00 12.45 Stage 1: Åpningsshow
12.45 16.00 Pølsefest / FreeTime - aktivitetstid
16.00 16.30 Stage 2: Teambygging
16.30 17.00 24 Battle: Gruppeutfordring
17.00 20.00 24 Burger / FreeTime - aktivitetstid
20.00 20.30 Stage 3: Temasamling
20.30 22.30 FreeTime - aktivitetstid
22.30 23.30 Stage 4: Kveldstanker og
bønnevandring
23.30 00.00 Nattamat / Puss & Vask
00.00 01.30 Nattkino
01.30 08.00 RO ZZZZZZZZZZZZZZZZZ

SØNDAG

08.00 09.00 Frokost / stell / pakking
09.00 09.30 Stage 5: Morgensamling
09.30 11.00 FreeTime - aktivitetstid
11.00 12.00 Stage 6: Avslutningsshow /
Gudstjeneste m/foreldre

24 HOURS FESTIVAL NOTODDEN

v/Aud Aasne Aanestad

Mobil: 47 63 86 56

E-post: aud.aasne@mtregnskap.no

I idrettshallen på Sætre, Notodden den 2.-3.
november.

Kl. 12.00-12.00

For aldersgruppa 9-14 år (4.-7.kl)

Spektakulære aktiviteter, venner og JESUS i
24 timer.

BLI MED!

www.24festival.no

NÅ HAR DU SJANSEN TIL TIDENES OPPLEVELSE PÅ NOTODDEN MED 24 HOURS PÅ DITT HJEMSTED!

- ❖ Stiftelsen Skjærgårdsgospel driver 24 Hours Festival som et ambulerende arrangement, og har til enhver tid bilen lastet med det som skal til for å lage en unik aktivitetfestival.
- ❖ Skjærgårdsgospel ønsker at 24 Hours skal være en festival forankret i det lokale barne- og ungdomsarbeidet. Det er ønskelig at et tverrkirkelig samarbeid på lokalt plan utgjør den lokale arrangementskomiteén slik som vi nå har lyktes med her på Notodden/Hjartdal, og Skjærgårdsgospel sin oppgave er derfor å være en ressurs for oss.
- ❖ 24 er et konsept preget av profesjonalitet i forhold til utstyr og utførelse. Det er inspirerende med tanke på både aktiviteter og forkynnelse.

Velkommen til et døgn med mye lek og moro, et døgn med Jesus og et døgn med mange aktiviteter som radiostyrte helikopter, nintendo wii, hoppeslott, bungee-run, bruskasse-klatrang, gigaball, wrecking ball, sumobryting, nattkino + + +

Ta med: innesko, sovepose, liggeunderlag, penger til kiosk

Pris: kr 300,- er inkludert mat

Foreldre, søsken og andre er velkommen til avslutningsgudstjeneste søndag kl 11:00.

Vil du være med? Meld deg på innen 27. oktober ved å betale inn 300,-kr (250,- for søsken)til bankkonto nr 1201.33.25128
Hugs å tydelig merke i meldingsfeltet, med fullt navn og adresse, hvem deltagere dette gjelder.

KLAR FOR JESUS?

Gjennom 24 Hours ønsker vi å løfte opp og inspirere. Vi vil gi deg i aldersgruppen 9-14 år anledning til å bli kjent med den beste vennen av alle – nemlig Jesus.

KLAR FOR NYE VENNER?

24 Hours er en festival som ønsker å nå bredt. Vi tror at 24 er en festival alle vil ha glede av. Du vil ganske sikkert bli enda bedre kjent med noen, men også få helt nye venner.

KLAR FOR MASSE MORO?

24 skal gi en unik opplevelse av livsglede. Vi vil at vår festival skal gi alle en mulighet til å utfolde seg. "Free Time" inneholder et mangfold av aktiviteter og apparater som vil gi alle mulighet til å trives på 24.

KLAR FOR 24 HOURS?

Vi skal være sammen i 24 timer. Det blir lek, mat, aktiviteter, konkurranser, konsserter, musikk og film. En liten høneblund skal vi også ha, så ta med sovepose, liggeunderlag og tannbørsten. Bare hyggelig om noen også tar med kosedyret bare det ikke er et villdyr. Er du klar?

VELKOMMEN!

Minnegudstjeneste i Sauherad kirke lørdag 2. november 2013 kl. 17.00

I minnegudstjenesten leser vi opp navnene på de som er døde det siste året, vi tenner lys til minne om hver enkelt og har de etterlatte i tankene. Det er en gudstjeneste med tid til ettertanke og stillhet, med musikk, salmer, dikt og tekster.

Det vil også bli tent et lys for den navnløse sorg; det være seg sorg i forbindelse med tap av vennskap, helse, samlivsbrudd eller konflikter med mennesker som står en nær. Eller det kan være gammel sorg som fremdeles gjør vondt. Kanskje handler det om å forsone seg med at livet ikke ble slik vi hadde drømt om. Hver og en kan få fylle dette siste lyset med sin egen smerte.

Minnegudstjenesten er ikke bare for dem som har mistet en av sine nærmeste det siste året, den kan treffe noe i oss alle – uavhengig av livssituasjon. Velkommen til en stillferdig gudstjeneste!

Berit prest

Lysmesse Sauherad kirke

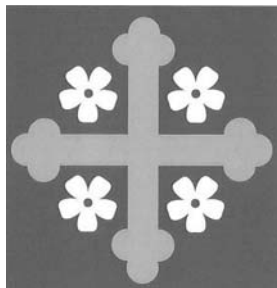
I skrivende stund er det rett før julemarsipanen er på plass i butikkene, noe som oppleves i tidligste laget for mange. I kirka må vi planlegge i god tid, så vi er allerede i gang med å tenke på advent og jul. Juleprogrammet kan dere lese om i neste nummer av Helsing, men det skjer litt i advent også!

Søndag 8. desember kl 17.00 er det Lysmesse i Sauherad kirke. Konfirmanter og Sagavollelever deltar med lysprosesjon, sang og dans. Dette blir en stemningsfull gudstjeneste med «mykje lys og mykje varme»! Vi holder fast i den fiolette adventstiden, men retter samtidig blikket framover mot jul og «folkefrelsar som til oss kom»!

Velkommen til en lavterskelgudstjeneste i adventstida!

Pilegrimsvandring for 12 og 13. åringer

Som en del av trosopplæringsplanen for Sauherad og Nes sokn skal det helga 26. og 27. oktober arrangeres en pilegrimsvandring fra Bø gamle kyrkje til Nes kyrkje. Første dag skal man, etter en kort samling i Bø gamle kyrkje, gå fra Bø museum og til Hørte. Søndag starter vandringen på Evju bygdetun og ender opp i målet som er Nes kyrkje.

Alle som er født i 2000 og 2001 er invitert til å være med. I løpet av vandringen vil det skje mange ting. Mat, utfordringer og opplevelser vil stå i kø! Noe vil de unge få vite på forhånd, men det vil også være en del som kommer som overraskelser underveis.

Søndag kl. 16.00 blir det en åpen pilegrimssamling i Nes kyrkje. Det er denne søndagens gudstjeneste i vår menighet. Her vil alle vandrerne få sitt pilegrimsbevis og ei flott bok.

Noen som har lyst til å være med? Ta kontakt med Ivar på kirkekontoret (diakon@sauherad.kyrkja.no tlf. 93 28 52 02)

Systemhus sponser TV2-programmet

Drømedømmen

Vi kan også oppfylle dine drømmer
– bestill vår huskatalog nå!

SYSTEMHUS

Byggmester Geir Håvard Østtveit
Østtveitvegen 50 - 3810 Gvarv - Tlf. 905 77 431

Sagavoll folkehøgskole

120 år

Sagavoll Folkehøgskole vil invitere til jubileum

Jubileumsprogram

Sagavoll er landets eldste kristne folkehøgskole og fyller 120 år i år!

2. oktober 1893 hadde skolen sin første skoledag på Notodden med 62 elever, halvparten gikk på den kristelige ungdomsskolen og halvparten på forberedende kurs til lærerskolen. Skolen ble etablert på Sagavoll i 1914. Det har vært Tid for Liv og undervisning i 120 år, bortsett fra perioden under krigen, da den tyske okkupasjonsmakten tok over på skolen **både i 1940 og i 1943**. I jubileumsåret har skolen 127 elever fordelt på 9 ulike linjer. Skolen har 21 årsverk, rektor er Kjersti Versto Roheim.

Skolens første kull i 1893.

Årets kull 2013.

Vi gleder oss til jubileumsfeiring og håper mange vil delta på ett eller flere arrangement:

Fredag 22. november

Skolens revy vises med 2 forestillinger fredag, gratis inngang på begge 13.00 Revy

Skolens elever fremfører årets revy med innslag fra mange epoker i skolens rike historie.

Kafe til inntekt for prosjekt Øst- Afrika, salg av kaffe og kaker i dagligstua etter forestillingen.

19.30 Revy

Kafe til inntekt for prosjekt Øst- Afrika, salg av kaffe, smoothie og kaker i dagligstua etter forestillingen.

Lørdag 23. november

Seminar kl 12 – 16.00:

12.00: Sorteringssamfunnet

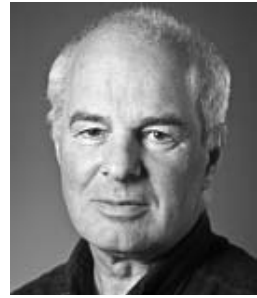
Professor i barnesykdommer og overlege i nyfødtmedisin Ola Didrik Saugstad setter søkelys på menneskeverd og forskningspolitikk. Saugstad har nylig mottatt to priser for sitt banebrytende arbeid innen nyfødtmedisin. Han setter et viktig søkelys på forskning, politikk og holdninger. Er vi i ferd med å etablere et sorteringssamfunn?

13.30: LUNSJ: Spa i god Sauherad-tradisjon (kjøttuppe)

14.30: Livskvalitet

Kjetil Klungland mista faren sin da han på politioppdrag ble drept i NOKAS-ranet. Han forteller om sine erfaringer i

møte med stor krise og hvordan han i dag likevel har god livskvalitet. Kanskje husker du han fra Skavlan? Du finner klippet på nettet.

18.00: Kveldsmat

20.00 Kon-sert med Ole Børud m/ band

Musikklassa varmer opp kl. 20.00, Børud går på scenen kl. 20.30.

21.45 Pøse-fest, mye moro og Sagavollstemning utover lørdagsnatta.

Seminar med lunsj kr 100,- Seminar, lunsj, kveldsmat, konsert og pøsefest kr 150,-.

Påmelding til skolekontoret tlf 35 95 91 00, innen fredag 15 november.

Søndag 24. november

11.00 Festgudstjeneste i idrettshallen på Sagavoll

Kirkekafe rett etter gudstjenesten med Sagavolls gode kakebord og smakebiter av Sagavoll-liv gjennom tidene! Hilsninger til 120 års jubilaranten.

Kirkestaben

Mange har fått med seg at det er nedskjæringer i kirkestaben i Sauherad og Nes. Vi er ikke så mange, men vi vil gjerne få være til stede for folk i bygda!

Både diakon og prestere er tilgjengelig for sjelesorg og samtaler. Det trenger ikke være store, alvorlige livskriser for at man kan ta kontakt med oss. Det kan være mange grunner til at det kan være godt å ha en samtalepartner for en kortere eller lengre periode i livet.

Kirkevergen er stort sett tilgjengelig for små og store spørsmål knyttet til gravsteder og feste og festetider og lignende i «normal arbeidstid» i uka. Men dersom du ønsker å møte kirkevergen, er det lurt å ta en telefon på forhånd for å avtale tid.

Prestene jobber søndagene, og har dermed ikke vanlig helgefri, men får sin «helg» fra fredag til lørdag. Det er ikke lenger mandag som er prestens fridag i Sauherad, Nes og Bø. Prestene har tjenesteansvar hver sine uker, dette gjelder primært begravelser, vielser og gudstjenester. Begravelser legges primært til tirsdag, onsdag og torsdag, men kan også legges til mandager. Fredager er ikke lenger begravelsesdag i Sauherad og Nes. Vielser kan man fortsatt regne med å få lagt til lørdager, men ta kontakt med kirkekontoret i god tid for å få avtalt tid og sted.

Vi er til for folk flest! Velkommen til å ta kontakt!
Hilsen Kirkestaben i Sauherad og Nes

• rørleggerarbeid • flislegging • muring m.m.

Totalrehabilitering av bad!

Har du en badedrøm?

Vi oppfyller den...

Vi kommer på befaring eller ta gjerne en tur innom oss for en prat. Planleggingen ordner vi sammen og gir dere uforbindelige tilbud.

AUNE RØR

Fagområder:

- ✓ Sanitæranlegg
- ✓ Varmeanlegg
- ✓ Pumpeanlegg
- ✓ Service oljefyr
- ✓ Kjerneboring

3810 GVARV • Tlf.: 35 95 58 00 • Fax: 35 95 63 04

Bademiljø

Ledige stillingar i kirkestaben

Her i staben har me nå tre ledige stillingar:

- Organist 70 % stilling
- Kyrkjetenar 50 % stilling
- Trusopplærar 30 % stilling

For full utlysningstekst sjå hemesida vår, www.helsing.no.

Søknadsfrist 1. november 2013

Prestegarden i Sauherad – til leige

Prestegarden står no tom etter at prestefamilien flytta til eigen bustad på Åsåreset i sommar. Prestegarden består nå «bare» av presteboligen og hagen rundt huset, etter at Sagaplant kjøpte resten av garden for nokre år sidan Det er Opplysningsvesenets fond (OVF) som står som eigar av prestegarden, og dei ynskjer nå å leige den ut. Så dersom nokon er interessert i eit stort hus med kort veg til kyrkja, så kontakt Jan Knudsen i OVF på tlf 922 14 286 eller e-post kja@ovf.no.

Akkerhaugen Nettvarerhus

Her kan du kjøpe det meste fra din stue!

Kjente leverandører som ELLOS,
Tele2, Tanum, InckClub, Ice.net,
Color Line, FIFA10, Star Tour,
Yves Rocher, Widerøe, Nelly, Ludo,
Travelstart, Hotels.com, MPX,
CDON,
Real Finans, TVshop, Bildekk, m.fl.

www.akkerhaugen.no

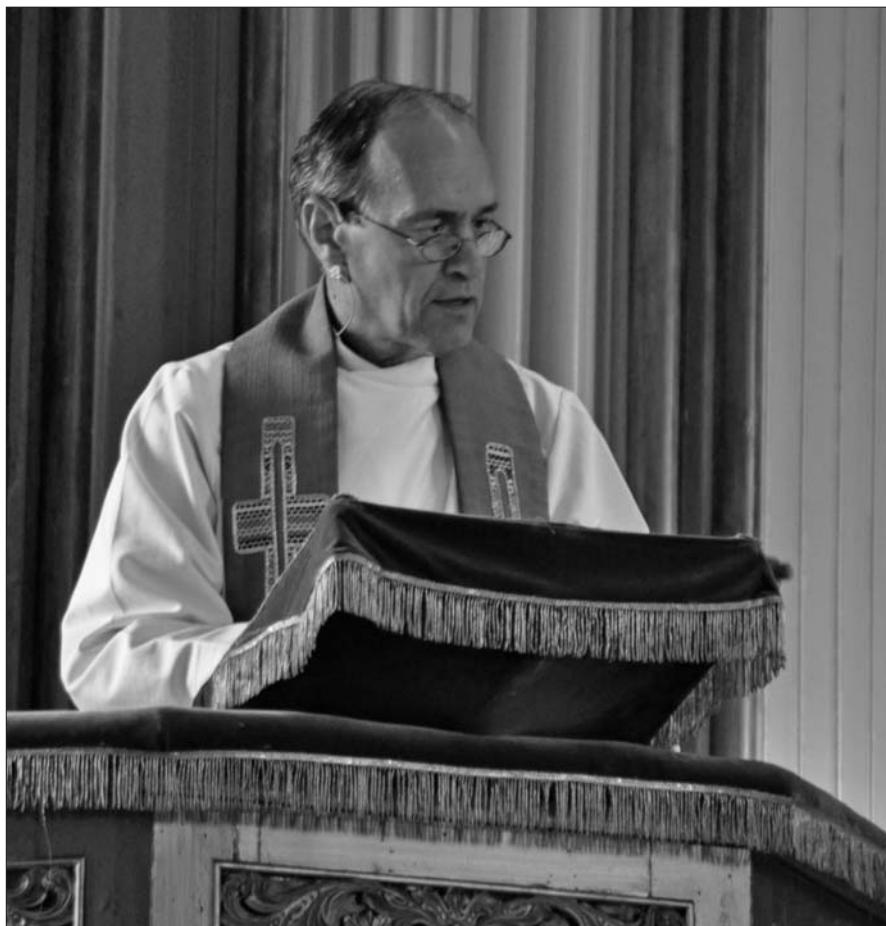
Avskjed med Svein

I 1989 startet Svein Sannes Marthinsen som prest i Bø. Gjennom 24 år har han hatt forskjellige prestestillinger i distriktet. Men gjennom hele perioden har han gjort enkelt-tjenester også her i Sauherad og Nes, det være seg gudstjenester, begravelser, vigslar, taler og andakter i forskjellige sammenhenger, og besøk. Fra august 2012 til august 2013 var han

fast i halv stilling i Sauherad og Nes. Nå er han blitt pensjonist, men fortsatt med adresse i Bø.

Søndag 1. september ble han takket av med gudstjeneste i Bø kyrkje og kirkekafe på Bø bedehus. Det var mange som ønsket å takke!

-is-

Etter nærmere 25 år som prest her i distriktet er Svein Sannes Marthinsen nå blitt pensjonist.

Prost Asgeir Sele (i midten) takket Svein Sannes Marthinsen (til høyre) for innsatsen som prest gjennom mange år, og ønsket Leif Raustøl velkommen i stillingen som prest i Bø og Sauherad, - 50 % i her av menighetene.

På kirkekaffen på Bø bedehus var det mange som ville takke og overrekke gaver. Turid Fagerli er leder i Bø sokneråd. Hun overrakte ei t-skjorte som viste til de gode teamet Svein og Helga (kona) utgjør.

Ingebjørg Mæland takket for mange gode samtaler og overrakte en flott spaserstokk til ny-pensjonisten.

Fra arbeidskollegene i Bø fikk Svein kalle til landhockey. Nå kan det bli god tid til fysisk utfoldelse! Og en stor boks med jordbærsyltetøy. – Lag deg ei brødiskive med et tjukt lag syltetøy på, oppfordret prestekollegia Sveinar Medhaug.

Sauherad og Nes Pensjonistlag

Referat fra medlemsmøte
19. september på Furuheim, Gvarv.

Berith ønsket velkommen til høstens første møte og henvendte seg straks til kveldens spesielle gjester; Oldermannslaget fra Herøya. De hadde ennå ikke lært seg Pensjonistenes velkomstsang, så det ble «De nære ting» i stedet og den kunne hele forsamlingen være med på.

Så leste Berith opp takkekort fra 60-årsjublantene Pensjonistforbundet Telemark og Bø Pensjonistlag før Oldermannslaget fortsatte med «Vi er fra Herøya». De bekjente på denne måten at de har det bra. De hadde også forslag til NRK om å lage programmet Herøyakanalen minutt for minutt, men var litt i tvil siden den går i tunell. Så ble det Hvite roser fra Athen og Mykje lys og mykje varme. Chanson d'amour ble etterfulgt av en nostalgisk og tåredrypende tolkning av Porsgrunnselva og alle blir glade når solen skinner. Harry Øvretveit bekjente at han er glad i Wien og vi fikk et potpurri fra Wolfgang See og Weissen Røssel. Oldermannslaget

undret seg også om Hvor er årene blitt av og at Tiden bare går og går.

Jan Hovindbøle viste oss noe av sitt showtalent, utkledd som en lystig dame, og senere fikk vi nasjonalsangen til Vaalebø med Bjørn Brenne som solist, nemlig Livets lyse side. Midt oppi det hele rakk vi både kaffe, snitter og kaker, ja til og med det obligatoriske årsalget.

Berith fikk bekreftet at de frammøtte var fornøyde med både underholdning og servering før hun minnet om turer og kommende medlemsmøter. Takk til alle som bidro til et trivelig møte!

Thorleif, referent.

Jan Hovindbøle i fri utfoldelse.

F.v. Jan Hovindbøle, Helge Sandland, Harry Øvretveit, Berith Moen, Villy Brettvik og Ole Petter Myrvang. Skjult bak er Bjørn Brenne.

Menighetens storstue

Det er flott å fylle hjemmets storstue med mennesker, til mat og prat og fellesskap. Hverdager er bra, de er det mange av. Men av og til er det godt å gjøre det lille ekstra for å samle alle. Det er å kjenne at vi hører sammen.

Det er mange som er glad i kirkene og mange som kjenner dyp tilhørighet til kirka. Andre kjenner seg litt mer usikre på om de passer inn, om menigheten er et sted for dem. Sauherad og Nes sokneråd ønsker at det skal være plass for alle. Derfor arrangeres det «Menighetens storsamling» fire ganger i året. Det begynnte med en drøm: «Tenk om alle som er innom gudstjenestene av og til kunne komme samtidig? Da ville vi bli mange da!! Da ville storstua bli full! Da ville det bli fest!»

Drømmen ble til virkelighet, G-17 så livets lys i 2010. Siden denne gang er det blitt servert mange kilo eggerøre, salat og ost til alle som har tatt plass ved lang-

bordet. Det er feiret mange livsglade gudstjenester og bandet har spilt mange akkorder.

Det er mange søndagsgudstjenester i løpet av et år, men bare fire G-17. Tenk om alle som kommer i kirkene av og til, kunne komme samtidig! Det ville bli en hei-dundrende menighetens storsamlingsfest! Kanskje er målet for ambisiøst, men det forteller om ønsket å samle hele storfamilien til felles storsamling! Velkommen til G-17 på Nes menighetshus:

17. november 2013

26. januar 2014

30. mars 2014

LILLYS

THAIMASSASJE OG FOTPLEIE

Grannevegen 11, 3810 Gvarv,
tlf. 41 48 2609

Original thaimassasje

- løser opp spenninger • lindrer smerte
  - øker bevegeligheten
  - leger belastningsskader
  - gir økt overskudd og velvære

**Ring Lilly på 41 48 2609
for timebestilling!**

TELEMARK BEGRAVELSESBYRÅ

NORHEIMS EFTF. AS

JARL OLAV RUGTVEIT

Bø-Sauherad-Nome

Distriktets begravelsebyrå siden 1972.

Døgnvakt

35 95 52 80

41 60 38 40

begravelsebyraaet@online.no

Eget gravsteinverksted

For ny gravstein, gravering,
rens eller restaurering.

JULEMESSE 2013

**Redd barna arrangerer sin årlige julemesse lørdag 30. november 2013
fra kl. 11.00 på Idunshall, Akkerhaugen Sambruksanlegg**

Lokallaget ønsker velkommen til alle sambygdinger, store og små, til julemesse 2013.

For de av dere som har besøkt messa tidligere, håper vi at dere har hatt en hyggelig dag, og vi skal stå på for at også i år skal bli en begivenhetsfull dag. Vi kan friste med salgsbord hvor du finner mange fine håndarbeider og hjemmelaget bakst.

På lynlotteriet blir det en mengde med fine gevinster og med mange vinnertall.

Stort loppemarked, med klær og «ting og tang». Her kan du finne spennende pyn-tegjenstander, husgeråd og klesplagg. Klær som ikke blir solgt, sendes til Romania ved «Apple Aid». Lykkehjul blir det også i år for barna, med gevinst hver gang. Mat og drikke sørger våre blide damer på kjøkken og kafé for, så her skal ingen gå sulten hjem. Underholdning med sang og musikk ved Midt Telemark Soul Children og vårt lokale musikkorps.

Vi avslutter dagen med trekning av hovedlotteriet, som starter ca. kl. 15.00. Her er det mange flotte gevinster: både håndarbeider, kjøpte gevinster og gaver fra næringslivet.

Vi håper du har lyst og anledning til å komme innom denne dagen. Ta med familie, venner og naboer. Vi satser på at du får en hyggelig dag sammen med oss, og ikke minst har du mulighet til å være med oss å hjelpe barn som lever under vanskelige forhold i områder som er preget av krig og konflikt.

Internasjonalt arbeider Redd Barna med utdanning for barn, videre med nødhjelp og forebyggende helsearbeid for barn. Nasjonalt er Redd Barna spesielt engasjert i arbeidet å forebygge mobbing, informasjon om nettvett og om vold i nære relasjoner.

Vi tar imot «lopper» på Akkerhaugen Sambruksanlegg
fredag 29. november fra kl. 16.00

Dersom du må forhåndslevere, kan du ringe:

Gunhild Ripegutu, tlf.: 90768778 eller Ingrid Roe, tlf.: 94840702

VELKOMMEN TIL ÅRETS JULEMESSE

Med hilsen

Redd Barna Sauherad

Ønsker du å dyrke egne grønnsaker, men mangler areal?

I sommer er det gjennomført et testprosjekt med økologiske parsellhager på Gvarv. Dette er et samarbeid mellom Økologisk Bolyst Gvarv og Midt-Telemark Landbrukskontor. Hensikten er å kunne gi innbyggere i Midt-Telemark, som ikke har egne dyrkingsmuligheter, et tilbud om ferdig opparbeidet areal til grønnsakhage.

Erfaringen fra sommerens parsellhagedyrking

En bonde fra Gvarv har stått for jordarbeidene og gjødsling, og 3 familier har dyrket grønnsaker og potet i testprosjektet. Vi vet at økologisk dyrking krever spesiell kompetanse. Det vil derfor i fortsettelsen bli gitt god opplæring i dette. Årets avling ble av variert kvalitet p.g.a. manglende kunnskap om økologisk dyrking og en tørr sommer. Noen vekster ble veldig fine, mens andre dessverre ikke ble så vellykket.

Vi håper også at et slikt tilbud kan bidra til å gjøre Midt-Telemark mer attraktivt som bosted, gi økt kunnskap om bruk av økologiske grønnsaker og urter i kos-

ten, bli en sosial møteplass, og et kurssted for økologisk dyrking. I tillegg til å gi glede ved å produsere egen mat og ha en positiv virkning på folkehelsen (fysisk og psykisk),

Vi ønsker å komme i kontakt om har du lyst på areal til egen grønnsakhage eller om du har jord/areal som du kunne tenke deg å leie ut til dette formålet? Ta en uforpliktende kontakt med Midt-Telemark Landbrukskontor så snart som mulig da vi planlegger neste års parsellhager nå.

Ta en uforpliktende kontakt med Midt-Telemark Landbrukskontor på e-post: landbruk@midt-telemark.no eller telefon: 35 95 77 70

Sauherad Historielag

Amerikatur - Route 66 i ord og bilder

Nå har vi plukka frem bilder fra turen på «Route 66» høsten 2012.

Vil dere høre og se litt fra resten av vår utrolig flotte USA-tur, så møt fram på Nordagutu Sambruksanlegg

18. oktober kl. 18.30

Fri inngang.

Nordagutu Vel vil selge kaffe og kaker i pausen.

Hilsen fra

Borgny og Harry – Gunhild og Arne

Kirkens SOS
TILBYR:

Døgnåpen krisetjeneste
- på telefon 815 33 300
og via internett
www.kirkens-sos.no

•

Spennende arena
- for frivillighet

•

"God å snakke med"
Kurs i kommunikasjon
- for folk flest

Les mer på
www.kirkens-sos.no/telemark

**Gode priser på
interiørprodukter**

snekker'n
Gvarv

Man - Fre 7-16.30 – Lørdag 9-13

Tre og portal AS
Oredalen 11, 3810 Gvarv
Tlf. 35 95 59 00
post@treportal.no
www.treportal.no

La oss lage en dugnad!

SITTEPUTER I SAUHERAD KIRKE

Sauherad og Nes sokneråd har nå fattet vedtak om at det skal kjøpes inn sitteputer til alle benkene i Sauherad kirke. Det er snakk om 5 cm tykke puter, i benkens fulle langde, med ullstoff og med antiskli på undersiden. Putene er slik at dersom det er ønskelig å ha kirka uten puter, så er de lette å ta ut. Men ved gudstjenester, begravelser og andre kirkelige handlinger vil putene ligge i benkene. Vi har fått mange tilbakemeldinger om at puter er sterkt etterlengtet og ønskelig.

Dette er et stort økonomisk løft for soknerådet. Gledelig er det at Sauherad Bygdekvinnelag allerede har samlet inn 10.000 kroner til formålet. Tusen takk!

Men det trengs mye mer. Alle som tenker at dette er en god idé kan sende penger på kontonummer:

2675 20 38421 – Sauherad og Nes sokneråd. Merk gaven: Pute.

Vi utfordrer enkeltpersoner, lag og organisasjoner til å være med på en dugnad.

Tysdag 29. oktober
kl. 18.00 – 22.00 på Evju Bygdetun

SUPPEKURS

«Suppekurs for suppeglade»
Etter spørsmål frå folk i distriktet vil museumstyrar Jorid dele matglede og kreative suppekjelar rett frå naturen.

Kursavgift inkludert råvarer
kr. 350,-

Påmelding: post@evjutunet.no
tlf. 932 09 355

Bø kino viser film hver dag i Gullbring kulturanlegg i Bø.

Sjekk programmet på

www.bokino.no

Du kan også se programmet og kjøpe billetter på din smart-telefon.

Last ned appen eBillett fra Apple Store, Google Play kommer snart!

"Lik" oss på Facebook og få med deg alt som skjer!

Billettreservasjon: tlf. 35 06 03 90

Sauherad barne- og ungdomsskole offisielt åpnet

- Det var et rart kjede, fikk ordfører Hans Sundsvalen høre da han kom til åpningen av Sauherad barne- og ungdomsskole. Men på tross av rart kjede var han en populær mann! Barna flokket seg rundt ham, de ville gjerne bli tatt bilde av sammen med ordføreren.

Sauherad barne- og ungdomsskole ble offisielt åpnet fredag 30. august 2013. Det har blitt en stor skole med 475 elever, 50 lærere og 11 assistenter. Ordføreren sa i sin hilsningsstale at han hadde fått mange godt tilbakemeldinger allerede etter at skolen har vært i drift i to uker. Han takket også skolens ledelse og ansatte for det store arbeidet de hadde lagt ned for å få skolen klart til åpningen. – Det er mange pulter som skulle flyttes og bøker som skulle finne sin plass. De ansatte har gjort en stor innsats for å få alt i orden. Det er politikernes oppgave å gi elever og lærere gode arbeidsforhold. Vi er glad for at mellomtrinnet (5. til 7. klassetrinn) nå har fått bedre klasserom. Vi vet, og vi er takknemlig for, at Sauherad barne- og ungdomsskole har ei sterk lærergruppe med mye god erfaring. Nå er vi spente på å se skolens utvikling videre framover, sa ordfører Hans Sundsvalen.

Ordføreren erklærte Sauherad barne- og ungdomsåpnet med å smell to røde ballonger, smell som ga gjenlyd fra nærmere 500 elev-ballonger. Og Sauheradsangen ble avsungen.

Kommunaldirektør Monika Bø sa i sin tale at det har vært grubla, tenkt og jobba mye det siste året. – Men nå er de aller viktigste menneskene i kommunen samla på ett sted. Og de aller beste voksne jobber med de viktigste menneskene.

Monika Bø hadde med seg en stor

bokpakke til elevene på Sauherad barne- og ungdomsskole.

– Dette feirer vi med ballonger, brus og boller, sa rektor May Dybdalen. – Og så håper vi at om en tre års tid står et nytt skolebygg klart bruk!

-is-

Ikke bare ordfører Hans Sundsvalen hadde tatt på seg flott kjede i forbindelse med skoleåpningen.

Ordføreren var ep populær mann, mange ville bli tatt bilde av sammen med ham.

- Herved erklærer jeg skolen for åpnet!

Stor salutt for ny skole!

Stian Dalen er vikar i Sauherad Kulturskole. Mange lyttet oppmerksomt til hans sang.

Kommunaldirektør Monika Bø gratulerte rektor May Dybdalen med den nye skolen.

Monika Bø hadde med en stor bokpakke til elevene på Sauherad barne- og ungdomsskole.

Skolenes egen datamann Leif Rune Espeseth er også en habil sanger og gitarist!

Og som seg hør og bør: alle fikk boller og brus. Fra 1. til 10. klasse.

Årets Gulleple 2013

Tildelt Epleslang a/s

Under Norsk Eplefest på Gvarv i slutten av oktober ble Årets Gulleple 2013 tildelt Epleslang a/s. Det nystartede Oslo-firmaet satte stor pris på å få denne hedersprisen. Epleslang a/s er opptatt av å ta vare på ressursene, både de menneskelige og de i naturen. For sitt banebrytende arbeid har de høstet flere priser i løpet av virksomhetens første år.

Det hele startet nesten ved en tilfældighet. Anne Dubraus datter kom hjem med skjortefolden full av epler. De hadde hun plukket i naboens hage! – Men du kan da ikke ta det som tilhører andre, sa mamma Anne strengt. – Det er jo ingen andre enn jeg som vil ha dem, svarte den unge epletyven. Det startet en tankevirksomhet hos den miljøbevisste Anne: i Oslos mange villahager er det masse epler som av forskjellige grunner ikke blir plukket. Det er en ubrukt resurs! Det var i 2011.

Anne Dubrau er fra Tyskland. Hun var i gang med studiene sine da hun ble gravid. Hun og mannen visste at i Norge har de gode ordninger for det å ha barn samtidig som man er student, så de pakket koffertene. Det var i 2004. Familien slo seg ned på Holmlia i Oslo. – En fantastisk bydel, Oslos beste, forsikrer Anne. Etter hvert kom det to barn til. Da den midterste kom hjem med eplefangsten var Anne i gang med sin mastergrad i statsvitenskap. Det er hun forresten fortsatt.

De mange tankene førte til handling. Anne begynte på gründerskolen. Det er et samarbeidsprosjekt mellom mange utdanningsinstitusjoner i Norge. Senter for entreprenørskap ved Universitetet i Oslo koordinerer studieprogrammet. Her presenterte Anne sin idé om å gjøre noe ut av alle de uplukkete eplene. En av med-studentene, Eva Hugenschmidt,

tente på idéen. – Det vil jeg være med på. De dannet et team på fire personer for å utvikle forretningsidéen videre. I 2012 dannet de et aksjeselskap med ni aksjeeiere. Disse ni har forskjellig kompetanse, det er for eksempel mennesker med kunnskap innen hagebruk, juss, logistikk og økonomi. – Jeg tror at mye av suksessen til Epleslang a/s er at gruppa bak bedriften har så forskjellig bakgrunn og kompetanse.

- Det er vanskelig å vite hvor mye epler

Ordfører Hans Sundsvalen delte ut Årets Gulleple 2013 til Epleslang a/s ved Anne Dubrau på Norsk Eplefest på Gvarv i september.

som ikke høstes i Oslo. Men vi har gått mye langs hagegjærer for å telle. Veldig antydningvis tror vi at det kanskje dyrkes noe i nærheten av 400 tonn epler i Oslo, og at halvparten av dette ikke blir plukket. I 2012 høstet vi sju tonn. I år håper vi å passere 12 tonn. Vi avverterer og vi sitter opp lapper. Men det viktigste er nok «munn til munn-metoden»: noen har hørt om eller naboen forteller. Vi presser eplene til eplemost på Abildsø gård i Oslo. Abildsø betyr forreste «der eplene gror».

- For å få hjelp til å høste eplene tok vi kontakt med en Vekstbedrift. Det er et opplegg der mennesker, som av forskjellige grunner har det vanskelig med

å komme inn i arbeidslivet, kan få hjelp. Dette er en glemt ressurs som trenger oppdrag, så hele denne sommeren har vi hatt åtte eple-høstere i arbeid. På grunn av vår «arbeidsstab» fikk vi utnevnelsen «årets sosiale entreprenør» for 2013. Med utnevnelsen fulgte en halv million kroner. Også Abildsø gård er en sosial entreprenør som gir mennesker nye muligheter, enten det er ungdom som har dropet ut av skolen eller det er asylsøkere som har vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet, forteller daglig leder Anne Dubrau til Helsing.

Epleslang a/s er med i bilkollektivet i Oslo. Det betyr at de ikke eier egne biler, men at de kan disponere biler når de har

Anne og Christian Dubrau i Epleslang a/s sammen med ordfører Hans Sundsvalen og medhjelper Tobias. Tobias er en tysk ungdom som har jobbet for Epleslang de siste somrene.

bruk for det, enten det er personbiler eller varebiler. – Vi har tre viktige verdier for vår virksomhet: miljøvennlig, sosialt og lokalt.

I 2012 produserte Eplesang a/s 4.600 liter eplemost. Varene selges på ni utsalgssteder i Oslo. – Vi tror det er lurt å selge lokalt. Kortreist mat er miljøvennlig. Vi har også sett at det er lurt å selge gjennom utsalgssteder som har ost på varelista. God ost fortjener en god eplemost! sier prisvinner Anne.

Den unge bedriften har allerede fått knoppskytinger. Både i Bergen og på Rælingen jobbes ned nå med å skape lignende ordninger.

- Vi er veldig stolte over å få en slik pris som Årets Gulleple. Vi ser den store forskjellen som vår bedrift gjør for Oslo og for mennesker der. Da er det flott når også andre ser det. Vi ønsker å være en verdibasert bedrift, avslutter Anne Du-

brau. Nå har barna hennes fått nok av journalister og media. De vil ha med seg mamma på å oppleve Norsk Eplefest.

Vi gratulerer!

-is-

- Vår bedrift har tre honnørord, sier Anne Dubrau til helsing: - miljøvennlig, sosialt og lokalt.

Norsk Eplefest

Lørdag 28. september 2013 – i bilder

Etter samling med musikk og lyrikk i Nes kyrkje var det ei stor gruppe mennesker som vandret gjennom frodige frukthager på vei til markedsdag på Goarv. Det var ei internasjonalt sammensatt gruppe med deltaker blant annet fra Estland og Russland.

På vandringa fikk deltakeren et miniforedrag om fruktdyrking av Oddvar Nyhus og Tone Gislerud.

Eplefesten var lagt til en nydelig høstdag. Dette er på Tinghaug.

Eivind Lønheim, leder for styret for Norsk Eplefest, ønsket velkommen til fest til eple, kunsten og kulturen og Sauherads pris. Dette var den 8. Eplefesten i rekka.

Redaktør Ove Mellingen i Telemarksavisa erklærte Eplefesten for åpnet. Han sa i sin åpningstale at han stadig lar seg imponere over alt man får til i Sauherad!

Fra scenen var det masse flott musikk, av mange forskjellige sjangere, her representert ved Jon Solberg.

Kunstklassen på Sagavoll folkehøgskole har hvert år laget en epletavle på veggen på stasjonsbygninga på Gvarv. Tema for årets tavle var Solidaritet.

Også danseklassen på Sagavoll folkehøgskole er involvert i Eplefesten, hvert år med en ny eplefestdans. Årets dans var mer om fest enn om eple, ble det sagt.

Sauherad kommune har mange svært dyktige talenter innen sang og musikk. Både Johanne Møllerbråten og Thea Ellingsen Grant framførte egne sanger. Øystein Skjedal Waage spilte sammen med Øyvind Sundsvalen. De to ga en smakebit av hva folk skal få oppleve under Norsjø Kammermusikkfestival i april neste år.

For ett år siden ble Midt-Telemark Soul Children startet. Når de opptrer er det stort trykk og masse sanglede.

Johanne Møllerbråten og Rebekka Sørum framførte sin egen epledans.

Årets Eplefest kunstnere var ekteparet Feng Xian Lin og Jan Erik Willgohs. De hadde felles utstilling på Kunstnerhuset på Goarv. Her presenteres Feng Xian Lin av leder for Kunstnerhuset Olav Skjeldal og konferansier Jorid Vale.

Det var ca. 70 utstillere og salgsboder under årets Eplefest. Sauherad barne- og Ungdomsskoles entreprenøreløvene hadde mange gode tilbud og mye godt humør, - anført av lærer Anne Ripegut.

Eplesprell er tilbudet til de yngste. Han kunne man blant annet få hjelp til spennende ansiktsmaling.

Det er flott å kunne bake og steike sitt eget pølsebrød.

En jury kåret Telefrukts til å ha Eplefestens fineste stand, her representert ved Tone Ness og Bjørg Hesthag.

En vakker kalender for 2014

Odd Vevele i Bø har utgitt en vakker kalender med bilder av Mariaplantar. Kalenderen har mye informasjon om plantene og om Maria. Denne kalenderen er både til nytte og glede, og vil pryde en her vegg den blir hengt opp på.

Kulturarven i Mariaplantane

Jomfru Maria er i Bibelen framstilt som audmjuk jomfru, omsorgsfull Jesu mor, og sørjande ved Jesu død. I folkeleg tru og tilbeding har ein gitt henne mange andre rollar og kjenneteikn som kjem til syne i kunst og folketradisjon. Ho har vore inspirasjonskjelde til tru og overtru. Maria stig fram i diktning, skulptur, arkitektur, og ikkje minst i musikk og i tradisjonelle plantenamn. Kunsten har vel aldri gjennom historia hatt eit så populært motiv som Maria. Inspirasjon har kome frå tekstar i Bibelen og apokryfe skrifter, og forkyning. Forteljningane har fått fantasien til å bløma.

Mariaplantane har namn som reflek-

terer tru og tilbeding. I slik tradisjon ligg djup respekt for skaparverket og for biologisk mangfald. Namna utgjer ein møtestad mellom ulike fag. Trådar mellom plantekunnskap og folkereligiositet, og mellom lokalhistorie og naturvern. Den religiøse respekten er vevd i eit kraftfelt mellom guddom og skaparverk, mellom religiositet og menneskeleg fantasi. I denne veven, med trådar mellom ulike fagområde, står Maria-plantane. Dei utgjer eit folkeleg og religiøst uttrykk for at religion og helgenar ikkje berre var i kyrkja, ikkje berre til sundags, men også i heimen, i kulturlandskapet og til kvar dags. På denne måten er dei til ære for Jomfru Maria.

Kubrom Zeru Kidane fra Eritrea liker å jobbe

Søker trygghet i Norge

Kubrom Zeru Kidane (24) vokste opp nær grensa mellom Eritrea og Sudan, men på eritreisk side. Men han ble født i Sudan. Han var yngst i en søskenflokk på åtte, fem gutter og tre jenter. Foreldrene hans hadde et lite gårdsbruk, med produksjon av gras, grønnsaker og appelsiner. De hadde også dyr: kyr, sauer, geiter og høns. – Vi var ikke direkte fattige, men ikke rike heller. Vi hadde mat hver dag, så vi var vel en slags mellomklasse. Jeg gikk på skole i åtte år i Eritrea, forteller Kubrom til Helsing. De siste to årene har han hatt språkarbeidsplass på kirkekontoret. En til to dager i uka har han jobbet sammen med kirketjenerne med plenklipping, snømåking, renhold og mange andre oppgaver.

Familien tilhørte en ortodoks kirke. Der var det så mange mennesker som ville på gudstjeneste at de måtte ha gudstjenester både på lørdager og søndager. Kirkebygget var forresten alltid åpen, man kunne gå inn der når som helst. De fleste ønsket å gå på gudstjeneste på søndag. I Eritrea er det aller meste stengt på søndager, så svært få mennesker jobber den dagen. Det er flere forskjellige kirkesamfunn i Eritrea, både katolske, ortodokse og reformerte.

I 2008 kom Kubrom til Norge. Når vi spør ham om hvorfor han reiste fra hjemlandet sitt svarer helt spontant: Trygghet. – Det er ikke krig i Eritrea nå, men neste alle unge menn blir utkalt til militære. Det ønsket ikke jeg. De som blir utkaldt til militære vet ikke hvor lenge de må tjenestegjøre, kanskje for resten av livet. Derfor reiste jeg.

- Jeg var noen måneder i Italia før jeg kom til Norge. Jeg hadde hørt mye fint om Norge, både om vennlige mennesker og at politiet besto av greie folk. Jeg har en søster her på Akkerhaugen som hadde fortalt meg om landet. Før jeg flyttet til Sauherad var jeg tre år på et flyktningmottak like sør for Trondheim.

Her i Sauherad har Kubrom vært på

Kubrom Zeru Kidane har i to år hatt språkarbeidsplass på kirkekontoret.

introduksjonsprogram i vel to år. Det betyr at han har gått på norskundervisning samtidig som han har hatt en språkarbeidsplass. Kubrom har vært knyttet til kirkekontoret, og har arbeidet sammen med utestaben. I tillegg til språkarbeidsplassen har han også hatt sommerjobb

på kirkegårdene de to siste somrene. Nå som introduksjonsprogrammet er fullført har han begynt på grunnskolepensumet på voksenopplæringa i Bø. Målet er å komme inne på videregående skole. – Jeg ønsker å lære snekring eller sveising, jeg har ikke helt bestemt meg enda.

Når vi spør Kubrom om drømmer og planer han litt vanskelig for å svare. Selv om han er blitt ganske god i norsk, er det kanskje litt vanskelig å uttrykke følelser og drømmer på dette fremmedspråket. Hadde vi spurt på tigrinja hadde det nok vært enklere, - for ham. – Det er et vanskelig spørsmål. Jeg prøver å leve i nuet, morgendagen kjenner jeg ikke. Jeg tror på Gud, ikke på morgendagen. Jeg vet ikke. Kanskje ønsker jeg å bli en rik mann som kan hjelpe fattige mennesker.

Kubrom har fått noen venner her i Sauherad, men de aller fleste er enten eritreere eller andre utlendinger. Men jeg tror og håper at jeg skal få norske venner når jeg begynner på videregående skole. Selvfølgelig savner jeg familien min, men jeg kan ikke reise hjem på besøk. Jeg har ikke pass. For å få norsk pass må jeg være her i landet i minst sju år. Jeg snakker med foreldrene og søsken emne på telefon av og til. Vi søsken bor i mange forskjellige land, blant annet har jeg en bror i Tel Aviv i Israel.

- Du må gjerne skrive at jeg ønsker meg en jobb. Jeg vil gjerne jobbe ved siden av skolegangen. Det kan være i butikk eller med renhold, - jeg tar hva som helst. Jeg trives godt med å jobbe, men det er vanskelig å finne jobb her i Norge.

Og at Kubrom Zeru Kidane trives med å jobbe kan vi på kirkekontoret skrive under på!

-is-

- Jeg ønsker meg en jobb, jeg liker godt å ha noe å holde på med, sier Kubrom Zeru Kidane til Helsing.

Gudstjenester i Sauherad og Nes

Søndag 20. oktober 2013

– 22. søndag i treenighetstiden

Luk 10, 25-37, 3 Mos 19 1-2+16-18+33-34

Jak 2, 1-9

Sauherad kirke kl. 11.00: Festgudstjeneste.

Takkoffer til Konfirmantenes Solidaritetsaksjon.

Nes menighetshus kl. 15.00: Menighetsfest.

Se egen omtale på side 461

Søndag 27. oktober 2013 – Bots- og bønnedag

Luk 15, 11-32, Mika 7, 18-19, 2 Kor 13, 5-8

Nes kyrkje kl. 16.00: Gudstjeneste. Takkoffer til Sauherad diakoniforening. «Pilegrimsvandrerne» deltar. Se egen omtale på side 491

Lørdag 2. november 2013

Sauherad kirke kl. 17.00: Minnegudstjeneste.

Se egen omtale på side 490

Søndag 3. november 2013 – Alle helgensdag

Luk 6, 20-23, Jes 60, 18-20,

Hebr. 11, 11-16+39-40

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til menighetsbladet HELSING

Tirsdag 5. november 2013

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med sang fra middelalderen.

Søndag 10. november 2013

– 25. søndag i treenighetstiden

Joh. 5, 1-15, Salme 103, 1-6, Jak. 5, 13-16

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste. Takkoffer til menighetsarbeidet.

Nes kyrkje kl. 19.00: Salmekveld. Se egen omtale på side 484.

Søndag 17. november 2013

– 26. søndag i treenighetstiden

Luk 13, 10-17, Ordsp. 14, 21-22+25+31,

Fil 1, 20

Nes menighetshus kl. 17.00: Menighetens storsamling med gudstjeneste og kvelds-

mat. Takkoffer til menighetens vennskapsmenighet i Viljandi i Estland.

Søndag 24. november 2013

– Domssøndag, Kristi Kongedag

Joh 9, 39-41, 5 Mos 30, 15-20, 1 Kor 15, 22-28

Sagavoll folkehøgskole kl. 11.00: Jubileumsgudstjeneste. Takkoffer til Sagavollevenes Øst- Afrika prosjektet. Se egen omtale på side 492.

Søndag 1. desember 2013

– 1. søndag i advent

Matt 21, 1-11, Salme 24, 1-10, Rom 13, 11-12

Nes kyrkje kl. 11.00: Familiegudstjeneste.

Utdeling av kirkebok til 4 åringene.

Takkoffer til menighetsarbeidet.

Tirsdag 3. desember 2013

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med sang fra middelalderen.

Søndag 8. desember 2013 – 2. søndag i advent

Joh 14, 1-4, Salme 33, 18-22, Hebr 6, 13-19a

Sauherad kirke kl. 17.00: Lysmesse. Takkoffer til Konfirmantenes Solidaritetsaksjons prosjekt i Tallinn.

Søndag 15. desember 2013

– 3. søndag i advent

Matt 11, 2-11, Jes 35, 1-10, 1 Kor 3, 18-22

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Kirkens SOS.

Med forbehold om at de tekstene som brukes i gudstjenestene, kan være andre enn de som er oppført i denne lista.

For ytterligere informasjon, se: www.helsing.no

Vi har også egen Facebookside som heter Sauherad og Nes kirke.